

Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy,
jej mestských častí
a všetkých Bratislavčanov
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.

Vychádzajú dvakrát v mesiaci
v náklade 159 000 kusov.

Registrované na KÚ Bratislava
pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny

Redakcia:

Gorkého 6, 811 01 Bratislava

Telefón a fax 5441 0028

www.bratislavskenoviny.sk

E-mail: redakcia@ba-noviny.sk

Vytlačila Concordia, s.r.o.

Do poštových schránok

bratislavských domácností

roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 19. apríla 2001

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Ročník IV. ~ Číslo 8

Hlasovanie o prístavbe SNG pokračuje

REDAKCIA

Všetci, ktorí sa pokúšali na našej webstránke hlasovať viackrát, neuspeli. Hlasovať je totiž možné z jedného počítača len raz, čím sme zabránili prípadnému zneužitiu hlasovania.

Premostenie SNG je stále v centre záujmu bratislavskej verejnosti. Počet tých, ktorí sú za jej odstránenie, naďalej podľa ohlasov vysoko prevyšuje odporcov tohto riešenia. Osudu nefunkčnej prístavby sa venujeme aj v tomto vydaní novín. Na rozdiel od predchádzajúceho, kde dostali priestor čitatelia, sme tentoraz oslovili odborníkov. Viac na 6. strane. (red)

Nové miesta za divadlom sú dočasné

STARÉ MESTO

Prednávanom sa na komunikácii na Komenského námestí za budovou národného divadla, ktorá spája Gorkého s Jesenského ulicou objavili nové parkovacie miesta osadené kovovými stĺpkami. Vytváranie vyhradených miest v centre mesta je však v protiklade s proklamovaným zámerom Starého Mesta postupne z ulíc odstrániť všetky „vykolkované“ státi.

Od Jána Morávka z Bratislavskej parkovacej služby, ktorá nové miesta vytvorila, sme sa dozvedeli, že vznikli v súvislosti so stavebnými prácami súvisiacimi s rekonštrukciou Hviezdoslavovho námestia. Práve preto treba uvoľniť parkovacie miesta, do ktorých stavba zasahuje. V priebehu apríla až júla v severnej časti Hviezdoslavovho námestia zrušia asi 150 parkovacích státí v úseku od Rybárskej brány po reštauráciu Korzo.

Nové parkovacie miesta na Komenského námestí sú vlastne státi premiestnené z konca Gorkého ulice, ktoré tu budú len počas stavebných prác začatých v tejto časti ulice pred niekoľkými dňami. V tejto súvislosti bol zjednosmerný prejazd z Gorkého na Jesenského ulicu. Upozorňujeme preto všetkých vodičov mieriacich do tejto časti centra, že z Jesenského ulice sa na Komenského námestie z tohto dôvodu nesmie odbočiť. Počas stavebných prác na rekonštrukcii Hviezdoslavovho námestia bude ťažšie zaparkovať v okolí pešej zóny. Vodičom, ktorí budú chcieť parkovať v centre mesta, je k dispozícii asi tisíc parkovacích miest v garážach hotela Carlton na Hviezdoslavovom námestí, Alexia na Jesenského a garáži na Uršulínskej ulici. Trend budovania vyhradených státí na uliciach bude podľa J. Morávka pokračovať, o čom svedčí aj definitívne zrušenie spomínaných 150 miest na Hviezdoslavovom námestí. (brn)

Prvé autá prejdú po novej bratislavskej diaľnici koncom budúceho roka.

FOTO - Vladimír Mišauer

Mierová - Senecká už v druhom polčase

RUŽINOV

Výstavba diaľničného úseku Mierová - Senecká, ktorý má strategický význam pre dopravu v slovenskej metropole, pokračuje podľa plánu a dokončená by mala byť v súlade s harmonogramom.

Výstavba tohto gigantického diela by mala trvať 40 mesiacov a jej ukončenie sa predpokladá v septembri budúceho roku. Jeden až dva mesiace si vyžiada kolaudácia, takže reálne uvedenie diaľničného úseku do prevádzky prichádza do úvahy k 1. decembru 2002 alebo k 1. januáru 2003. A v akom štádiu sa stavba nachádza v súčasnosti? „Sme tesne za polovicou,“ povedal nám vedúci Strediska výstavby diaľnic Bratislava Slovenskej správy ciest Ing. Vladislav Pyszko. „Na sprevádzkovanie celej stavby v riadnom termíne je rozhodujúce dobudovanie estakády Prievoz, ktorá križuje ulice Mierová, Gagarinova,

Strojnícka, Mlynské Luhy, Na Piesku, Vrakunskú cestu a dve železničné trate.“ Estakáda pozostáva z dvoch mostov dlhých 1700 metrov, pričom hrubá stavba druhého má byť dokončená v októbri. Potom bude potrebné „mostovku“ zaizolovať, položiť živичné vrstvy, inštalovať zvodidlá, verejné osvetlenie a protihlukové steny. Vzhľadom na rozsah týchto prác je pochopiteľné, že potrvajú ešte takmer ďalší rok od dokončenia hrubej stavby.

Celková dĺžka diaľničného úseku je 6,5 kilometra. Jej súčasťou budú mimoúrovňové križovatky nad Gagarinovou a Galvaniho ulicou a Ivánskou a Seneckou cestou, ale aj mimoúrovňová odbočka na Vajnory. O rozmeroch stavby svedčí aj fakt, že v súvislosti s diaľničným úsekom je potrebné vybudovať 206 súvisiacich objektov a preložiť množstvo inžinier-

ských sietí. Do stavby patrí aj rekonštrukcia Ivánskej cesty od Galvaniho ulice takmer až po letisko, predĺženie Galvaniho ulice až po diaľnicu, ale aj rekonštrukcia Gagarinovej ulice v dĺžke asi jedného kilometra (prvá rekonštruovaná dvojprúdová časť ulice bude hotová už do konca tohto roka). Rekonštrukciu v dĺžke asi dvoch kilometrov prechádza aj Senecká cesta.

Výstavba tejto komunikácie, na ktorú nedočkavo čakajú nielen bratislavskí motoristi, je financovaná z prostriedkov PHARE a Európskej investičnej banky, daň z pridanej hodnoty je hradená zo štátneho rozpočtu SR. Objem prostriedkov PHARE je 15 miliónov eur, z toho 800 tisíc eur je vyčlenených pre konzultanta Európskej únie a na samotnú stavbu je určených 14,2 milióna eur. Nakladanie s prostriedkami určenými na výstavbu sa prísne kontroluje. (lau)

Odčlenenie mestských častí by bolo chybou

Starostovia bratislavských okrajových mestských častí zvažujú možnosť vyhlásenia referenda o odčlenení sa od Bratislavy. O príčinách sme sa pozbovárali so starostom Lamača Lubomírom PLAIIOM.

- Celý ten problém súvisí najmä s nedostatkom financií na zabezpečenie základných funkcií Bratislavy. Mesto sa snaží prenásť časť zodpovednosti za tento stav aj na mestské časti a to najmä tým, že očakáva finančnú podporu z ich strany. Najviac sa to dotýka malých okrajových mestských častí, ktoré každú požiadavku na spolufinancovanie celomestských kompetencií vnímajú veľmi citlivo. Je to teda reakcia na veľkú zadlženosť mesta a na spôsob, akým chce tento problém riešiť. V pripravovanom zákone o Bratislave preto hľadáme nové

Naš rozhovor

riešenia, hovorí sa napríklad o inom rozdelení finančných prostriedkov. V každom prípade by bolo nešťastné obmedzovať samosprávu mestských častí, skôr by sa malo nájsť riešenie, ako rozdeliť kompetencie a financie medzi mesto a mestá. Aká je predstava mestských častí? - Presnejšie rozdeliť kompetencie, zachovať samosprávu mestských častí, zistiť všetky možné zdroje príjmov a vytvoriť taký finančný mechanizmus, ktorý bude garantovať tak mestu, ako aj mestským častiam, že môžu na štandardnej úrovni poskytovať služby obyvateľom. Ak by bolo referendum úspešné, viete si predstaviť fungovanie Lamača ako samostatnej obce?

- Je to nerealistická predstava. Vyplýva z nespokojnosti mestských častí, ktoré nevidia možnosť, že by sa z úrovne hlavného mesta navrhovali obojstranne výhodné riešenia. Tendencia je však skôr opačná, napríklad obyvatelia Mariánky nedávno prejavili záujem o pričlenenie k Bratislave. Hlavné mesto musí mať svoje jadro a širšie zázemie. Akékoľvek zmenšovanie tohto územia, v ktorom sa v rámci hlavného mesta poskytujú verejné služby obyvateľom, by znamenalo ich predražovanie, čo by sa prejavilo zvyšovaním finančného deficitu mesta. Momentálne sa o myšlienke referenda uvažuje ako o jednej z možností, ale z môjho pohľadu je nereálna a jej ďalšie rozvíjanie by bolo pre obyvateľov mestských častí v konečnom dôsledku len negatívne. Zhováral sa Milan Šeršík

Tohtoročné Dni Európy sa začnú 1. mája

BRATISLAVA

Dni Európy budú tento rok opäť v máji - presnejšie od 1. do 12. mája. Keďže ich okrem Magistrátu hl. mesta Bratislavy organizujú aj Vláda SR a Delegácia Európskej komisie na Slovensku, je zrejmé, že pôjde o významné podujatie. O to väčšie bolo naše prekvapenie, keď sa nám 18. apríla nepodarilo zistiť program Dní Európy.

Na bratislavskom magistráte nám povedali, že tlačová beseda ku Dňom Európy bude koncom nasledujúceho týždňa. Odkázali nás tiež na Kultúrne zariadenia Petržalky, ktoré koordinujú prípravu podujatia. V programe údajne došlo k viacerým zásadným zmenám, preto v čase našej uzávierky nebol ešte známy. Zdá sa, že informovanie verejnosti je slabou stránkou organizátorov. Okrem nič nehovoriacich plagátov v uliciach mesta, sme sa o programe nedozvedeli nič. A to ani na stránke www.dnieuropy.sk, kde je síce podrobný program, ale Dni Európy 1999. Napriek snahe o podrobnejšie informácie sme sa o Dňoch Európy 2001 dozvedeli len termín ich konania a to, že 5. máj bude Deň Európy, 8. máj Deň víťazstva a 9. máj Schumanov deň. (brn)

Račianske hody so súbojom Miesiželezov

RAČA

Aj tento rok budú niektoré račianske ulice a kultúrne stánky patriť Račianskym hodom, ktoré sa uskutočnia od piatku 4. mája do nedele 6. mája. Pre všetkých, ktorí sa nechajú návštevou Rače zlákať pripravili organizátori bohatý program.

Tohtoročné Račianske hody sa oficiálne začnú piatkovým slávnostným vyhlásením výsledkov IV. račianskej ochutnávky vín. Hlavný program je naplánovaný na sobotu a nedeľu. V sobotu od 14. a v nedeľu od 12. hodiny bude pred Obecným domom na Alstrovej ulici verejná ochutnávka vín Vinohradníckeho spolku. Pred kultúrnym strediskom Račan bude od 13.00 až do 19.00 znieť dychová hudba. Najväčším ťahákom nedeľného programu bude o 15. hodine na Námestí hrdinov Súboj Miesiželezov, čo je vyzývavý duel silových žonglérov Milana Šunderlíka a Milana Roskopfa, ktorí sa pokúsia prekonať svetový rekord v tejto disciplíne. Už od skorého rána však Námestím hrdinov bude znieť dychová a folklórna hudba. Vyvrcholením programu bude okrem súboja silákov koncert dychovej hudby Moravienka a Záhorienska (15.30), zábavný program Už len to nám chýbalo (17.30) a večerná ľudová veselica so skupinou Yperit (19.00). (brn)

Odkrytie studne na Laurinskej musí počkať

STARÉ MESTO

Keď v roku 1999 osadili na Laurinskej ulici kovovú mrežu, ktorá sa stala ďalšou atrakciou Starého Mesta, zástupcovia staromestskej samosprávy plánovali, že v jej blízkosti o niekoľko mesiacov odkryjú studňu, ktorú pamiatkari objavili pri dláždení Laurinskej ulice. Zaujímalo nás prečo sa tak doteraz nestalo.

Na staromestskom miestnom úrade sme sa dozvedeli, že dôvodom, prečo od takejto prezentácie pôvodného priestoru Laurinskej brány dočasne upustili, je nedostatok peňazí. Studňa, ktorú objavili mestskí pamiatkari v novembri 1998 počas rekonštrukcie tohto úseku dlažby na Laurinskej ulici, je asi z 15. storočia. Zatiaľ musí počkať schovaná pod dlažbou. Ako nám povedal starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský, na to, aby sa stala atrakciou pešej zóny, ju treba nielen odkryť, ale aj archeologicky preskúmať, vyčistiť a namurovať nad úroveň chodníka. Určite by mala byť osvetlená a doplnená kovanou mrežou, aby vhodne dopĺňala symbolický náznak Laurinskej brány v podobe nad ulicou zavesenej padacej mreže s mestským erbom. „Tohto zámeru sme sa úplne nevzdali, rovnako ako predĺženia laserovej línie od Čumila pozdĺž Laurinskej ulice. Je však zrejme, že s finančnými prostriedkami z verejného rozpočtu budeme v najbližšom čase musieť nakladať veľmi opatrne, pretože nás čaká rekonštrukcia Hviezdoslavovho námestia, ktorá bude technicky i finančne veľmi náročná“, povedal A. Ďurkovský.

Azda sa tento projekt Starého Mesta stane zaujímavou inšpiráciou pre niektorého zo sponzorov, ktorí by takýmto spôsobom mohli prispieť k ďalšiemu zatraktívneniu historického jadra. (brn)

Ako hospodárili mestské časti

BRATISLAVA

V týchto dňoch schválili miestne zastupiteľstvá viacerých mestských častí svoje záverečné účty za rok 2000.

PETRŽALKA

Mestská časť Petržalka vlani hospodárila s prebytkom 61 000 korún, príjmy dosiahli výšku 268,584 milióna a výdavky výšku 268,523 milióna korún. Rozpočet mestskej časti na rok 2000 bol pôvodne plánovaný ako schodkový, počas roka však prešiel zmenami. Pohľadávky predstavovali k 31. 12. 2000 takmer 743 milióna korún, z čoho najväčšiu časť tvoria pohľadávky na dani z nehnuteľností - takmer 36 miliónov korún.

NOVÉ MESTO

Mestská časť Nové Mesto vykázala za minulý rok prebytok v hospodárení vo výške 1,014 milióna korún. V porovnaní s predchádzajúcim rokom boli príjmy vyššie o 26 miliónov korún. Hlavným príjmom bola daň z nehnuteľností (112 miliónov 440 tisíc korún). Pohľadávky mestskej časti predstavujú v súčasnosti viac ako 60 miliónov korún.

STARÉ MESTO

Mestská časť Staré Mesto vlani hospodárila s deficitom 7,1 milióna korún, keď príjmy dosiahli 410,6 milióna a výdavky 417,7 milióna korún. Pôvodne Staré Mesto plánovalo schodok 16,2 milióna, po zhodnotení hospodárenie v prvom polroku 2000 ho znížilo na 6,6 milióna korún. Schodok bude uhradený z rezervného fondu mestskej časti. (brn)

O tom, že časť mestskej priekopy v lete ožije vďaka kultúrnym podujatiam v letnej čitárni Červený rak, sme už písali. Zdá sa, že Staré Mesto sa rozhodlo radikálnejšie vstúpiť aj do opačnej časti priekopy, ktorá je väčšinou vo vlastníctve súkromných osôb. Pred veľkonočnými sviatkami tu pracovníci VEPOS-u na pokyn vicestarostky urobili malé jarné upratovanie. Zostala po nich nielen nezvyčajne čistá mestská priekopa, ale aj vyše 9 kubíkov odpadu v dvoch veľkokapacitných kontajneroch a práca v hodnote 13 tisíc korún. FOTO - sm

Sú ceny za služby jasli primerané?

BRATISLAVA

K otázke v titulku nás priviedla sťažnosť nášho čitateľa Rastislava Zimu na zvýšenie poplatkov v detských jaslách v Ružinove.

Uviedol v nej, že všetci rodičia, ktorí kvôli pracovnej zaneprázdnenosti musia využívať služby Ružinovských detských jasli na Narcisovej ulici, dostali minulý týždeň neprijemnú správu, že sa zvýšia poplatky za tieto služby. „Nebolo by na tom nič divné, keby to zvýšenie nebolo 450 %“, uvádza čitateľ, podľa ktorého je toto rozhodnutie zverejnené na stránkach MČ Ružinov: www.ba-ruzinov.sk. „Na stránkach sa tvrdí, že kapacita jasli je 105 detí a že v roku 2000 boli využité na 75 % a že náklady na jedno dieťa vyšli na 6100 Sk mesačne plus strava 700 Sk“, uvádza R. Zima. „Z týchto výpočtov vychádza, že ak bolo každý mesiac v jaslách v priemere 78 detí (75 % zo 105), tak boli mesačné náklady 481 900 Sk (alebo ročne, t. j. za 11 mesiacov - 5 300 000 Sk!)... Samozrejme, túto kalkuláciu nijako bližšie nezdôvodnili, z čoho vzniká podozrenie, že sú tieto náklady

umelo skonštruované s cieľom odradiť rodičov od využívania detských jasli, kvôli čomu budú musieť prepustiť (alebo preradiť) pracovníčky, ktoré tam robia a tým vyprázdniť objekt, ktorý budú môcť využiť na iný účel.“

R. Zima sa tiež pozastavil nad tým, že táto zmena sa odohrala v priebehu jedného mesiaca, čo mu komplikuje život - dieťa nebude môcť prihlásiť ani do materskej školy, pretože všade berú deti až od septembra.

Podľa tlačovej tajomníčky starostu MČ Ružinov Sabiny Zavorskej bolo prevádzkovanie jasli vždy záležitosťou štátnej správy a nie samospráv, až kým sa tohto finančného bremena štát nevzdal. Mestská časť Bratislava - Ružinov ako jedna z dvoch bratislavských častí prispieva na prevádzku jasli z vlastných finančných prostriedkov. „Robí to práve preto, aby pomohla mladým rodinám a tak supluje pôvodnú povinnosť štátu“, uviedla S. Zavorská, podľa ktorej za rok 2000 predstavovali náklady mestskej časti na prevádzku jasli 6 miliónov Sk, pričom ich navštevovalo priemerne 80

detí. Zmena výšky poplatkov sa podľa nej odvíja od sociálnej politiky, ktorej cieľom je pomôcť predovšetkým tým, ktorí majú slabé ekonomické zázemie. V týchto prípadoch poskytuje MČ najvyšší príspevok. Podľa Zavorskej doterajšie poplatky (platné od 1. 10. 1999) boli: 33 Sk stravné za deň, 11 Sk ošetrovné za deň plus 550 Sk stály mesačný poplatok pre deti z Ružinova, resp. 770 Sk stály mesačný poplatok pre deti z iných mestských častí. Nové poplatky, platné od 1. mája 2001 (platí sa len za deň, keď dieťa v jaslách naozaj je), sú: a) pri poberaní prídavkov na deti v plnej výške - strava 33 Sk/deň, poplatok 50 Sk/deň, b) pri poberaní prídavkov na deti v zníženej výške - strava 33 Sk/deň, poplatok 150 Sk/deň, c) pri nepoberaní prídavkov na deti alebo nezdokladovaní poberania prídavkov na deti - strava 33 Sk/deň, poplatok 300 Sk/deň, d) pri krátkodobých a hodinových pobytoch detí - 100 Sk/h dĺžky pobytu do dvoch hodín, 65 Sk/h dĺžky pobytu do 4 hodín, 300 Sk za celodenný pobyt. Porovnanie s inými mestskými časťami prinášame na inom mieste. (lau)

Dieťa v jaslách nie je lacnou záležitosťou

BRATISLAVA

Diskusia o primeranosti či neprimeranosti poplatkov za pobyt dieťaťa v detských jaslách v Mestskej časti v Ružinove (konkrétne informácie prinášame na inom mieste) nás viedla k porovnaniu so situáciou v iných mestských častiach.

Podľa pracovníka MÚ Nové Mesto Dušana Jahelku má táto mestská časť dvojicu jasli - na Robotníckej ulici a na Letnej ulici. Prvé z nich majú kapacitu 52 detí (navštevuje ich 43), druhé 50 (navštevuje ich 38 detí). V roku 2000 stála mestská časť prevádzka jasli 3,8 milióna Sk, mzdové náklady na platy pre 19 pracovníčok predstavovali 3,1 milióna. Aj v Novom Meste došlo od 1. novembra minulého roku k zmene poplatkov. Staré ceny pre obyvateľov Nového Mesta boli 45 Sk/deň plus manipulačný poplatok 200 Sk, pre obyvateľov iných mestských častí 70 Sk/deň plus manipulačný poplatok 400 Sk. Uznesením miestneho zastupiteľstva z 10. októbra minulého roku sa

denné poplatky začali vypočítavať v závislosti od príjmov rodičov, pričom rozhodujúce je, či rodič poberá rodičovské príplatky. Pre obyvateľov Nového Mesta sa pohybujú v rozpätí od 50 do 90 Sk/deň, pričom manipulačný poplatok sa zvýšil na 500 Sk. Ak je dieťa z inej mestskej časti, platí sa 150 Sk/deň. Pri krátkodobých pobytoch sa platí 15 Sk/h.

Podľa hovorecu starostu Starého Mesta Milana Vajdu sú v tejto mestskej časti troje jasli - na Čajkovského, Hollého a Javorinskej ulici. Pracuje v nich 38 ľudí. Do 1. septembra existovali jasle aj na Blumentálskej ulici, pre nízku vyťaženosť však boli zrušené. Momentálna kapacita jasli v Starom Meste je 105 detí, pričom vyťažené sú v priemere na 65 percent. Priemerné prevádzkové náklady na jedno dieťa/deň predstavujú 466 Sk, priemerná denná úhrada za jedno dieťa na deň predstavuje 112 Sk, teda mestská časť každé dieťa denne dotuje v priemere sumou 354 Sk. Aktuálne denné poplatky sú odvodené od sociálnej situácie rodiny

a miesta bydliska (najlacnejšie sú pre obyvateľov Starého Mesta, ktorí sú v slabšej sociálnej situácii). Podľa toho sú poplatky rozdelené do štyroch kategórií - 50 Sk/deň, 70 Sk/deň, 150 Sk/deň a 400 Sk/deň. „Ani tí, ktorí platia najvyšší denný poplatok, teda neplatia plnú výšku nákladov na prevádzku“, uviedol M. Vajda. Pochopiteľne, aj v Starom Meste existuje možnosť krátkodobých pobytov, kde je sadzba stanovená na 20 Sk/h plus hodnota stravy.

Ako vidno, prevádzka jasli nie je nikde lacnou záležitosťou - ani pre mestské časti, ktoré ich spravujú, ale ani pre rodičov, ktorí v jaslách chcú umiestniť svoje ratolesti. Keďže existujú „silnejšie“ a „slabšie“ mestské časti, ceny za pobyt dieťaťa v jaslách sa v jednotlivých mestských častiach odlišujú (aj keď nie príliš výrazne). Čo je trochu prekvapujúce, podľa našich zistení v Petržalke nie sú ani jedny jasle v správe mestskej časti, existujú tu len súkromné. To je však už ďalšia kapitola. (lau)

Letné stretnutia tento rok aj vo Vodnej priekope

STARÉ MESTO

Letný festival kultúry sa v Starom Meste uskutoční tento rok už po ôsmykrát. Podujatia, ktoré pripravilo oddelenie kultúry mestskej časti Staré Mesto s ďalšími partnermi a spoluoorganizátormi, sa budú konať pod spoločnou hlavičkou „Letné stretnutia“ a príznačným logom, ktorého autorom sú študenti Strednej umelecko-priemyselnej školy.

Pre staromestské kultúrne leto bol vždy charakteristický trend objavovania nových exteriérových scén pre kultúrne a umelecké aktivity. „V tomto duchu chceme pokračovať. Vďaka spolupráci s Mestskou knižnicou a Staromestskou knižnicou zapojíme tento rok do kultúrneho leta aj atraktívny priestor letnej čitárne Červený rak v mestskej priekope“, hovorí Dino Hutár, vedúci úseku kultúry v Starom Meste. Opäť by tu mala ožiť kedysi populárna čitáreň, tentoraz obohatená o rôzne kultúrne podujatia.

Letné stretnutia v Starom Meste sa začnú už v sobotu 2. júna Dňom bez bariér na Hlavnom námestí. Nadviaže naň festival vodníkov spojený s odhalením repliky Vtáčej fontány v pešej zóne na Ventúrskej ulici. Oficiálne otvorenie letného festivalu obstará kultúrny program pri príležitosti výstavy a degustácie slovenských a zahraničných vín Vín Gallery 2001. Potom Hlavné námestie zoberú útokom po štvrtý raz za sebou írski bratia The Cassidys, ktorých podmanivá folková hudba vždy prilákala niekoľkotisícovú návštevu.

Spomínané kultúrne podujatia vo Vodnej priekope možno rozdeliť na päť cyklov: hudobno-slovné podujatia, džezové večery, časť výstavy Socha a objekt, Kino Čas a detské predstavenia. V rámci Letných stretnutí v Starom Meste opäť vypláva populárna džezová loď Petra Lipu, Korzo zaplnia temperamentní tanečníci reprezentujúci latinskoamerickú kultúru v projekte Fiesta Latina a pripomenieme si tiež Európsky deň židovskej kultúry koncertom židovských piesní a sériou prednášok o histórii bratislavského židovstva. V programe opäť naši svoje miesto aj pouličné kaukiarske vystúpenia, cyklus komorných koncertov vážnej hudby, prehliadka promenádnych dycho-vých hudieb v Grassalkovichovej záhrade a tradičné Dni remesiel. (miv)

Autobusy budú jazdiť na plyn

BRATISLAVA

Mestské zastupiteľstvo Bratislavy odsúhlasilo strategický zámer plynofikácie autobusov MHD. Poslanci to zdôvodnili znížením prevádzkových nákladov a začatím životného prostredia exhalátmi a hlukom.

Prvým krokom plynofikácie bude prestavba 13 autobusov, na ktorú má Dopravný podnik Bratislava 33 miliónov korún zo štátneho rozpočtu. V tomto roku sú pripravené dodávateľské kapacity na plynofikáciu ďalších 40 autobusov, na čo je potrebný úver 69 miliónov korún. V roku 2002 DPB plánuje získať úver vo výške 438 miliónov na prestavbu 204 autobusov a v nasledujúcom roku 768 miliónov korún na zakúpenie sto nových autobusov.

Pri jazdení na plyn sa oproti naftovému autobusu ušetrí na 100 tisíc kilometrov do 500 tisíc korún. (brn)

Bude Železná studnička opäť atraktívna?

NOVÉ MESTO

Údolie Železnej studničky, ktoré už pred vyše sto rokmi bolo obľúbeným miestom výletov (nielen) Bratislavčanov, pustne. Chátra reštaurácia Snežienka, lanovka končiaca na Kamzíku nefunguje už dlhé roky, z mlyna Klepáč i z ďalších stavieb zostali len ruiny. Na svete je však projekt, ktorého ambíciou je vdýchnuť tomuto pre Bratislavu vzácnemu územiu nový život.

Štúdia architektov Rastislava Janáka, Daniela Šubína, Juraja Záhorca, Tomáša Amtmanna a Pavla Suška, ktorí jej tvorcovia predstavili poslancom mestského zastupiteľstva, počíta s revitalizáciou a novým urbanistickým riešením celého údolia Železnej studničky od Červeného mosta až po reštauráciu Snežienka. „Pamätám si ešte, ako pekne bolo upravené prostredie v týchto miestach,“ hovorí prof. R. Janák. „Cieľom našej štúdie je obnoviť na Železnej studničke príležitosti pre rekreáciu, šport i reštauračné stravovanie.“

Štúdia počíta s utlmením automobilovej dopravy, ktorej alternatívou by mal byť vláčikový systém VAL. Motoristom má slúžiť kryté parkovisko pod úrovňou terénu. Pri priechode zo železničnej zastávky pri Červenom moste má vyrásť vyhladková veža. Amfiteáter na Partizánskej lúke má ostať zachovaný, štúdiá ráta s jeho rekonštrukciou a s doplnením predajných stánkov v jeho zázemí. V týchto miestach by mala tiež pribudnúť kaviareň, nové športové ihriská a požičovňa bicyklov.

V lokalite Suchý Mlyn, kde sú dnes ruiny mlyna Klepáč, by takisto mala vyrásť kaviareň. Jej súčasťou by mal byť mlyn, ktorý by nebol využívaný na pôvodný účel, ale plnil by dekoratívnu funkciu, čím by pripomenul, že kedysi na toku potoka Výdrica bolo spolu deväť mlynov. O kus ďalej, v objekt, ktorý leží zhruba na polceste medzi Partizánskou lúkou a Železnou studničkou, sa ráta so vznikom jazdiarne spojenej so školou jazdecka a chovom koní.

Reštaurácia Železná studienka by si mala zachovať svoju pôvodnú funkciu, s tým rozdielom, že by sa mala zmeniť na noblesnejšie zariadenie s vlastným krytým parkoviskom. Štúdiá v tomto smere nadväzuje na históriu: začiatkom 20. storočia tu bolo na svoju dobu moderné rekreačné centrum s hotelom, penziónom, kaviarenskou reštauráciou a strediskom vodných športov. Štúdiá vdychuje nový život aj reštaurácii Snežienka, ku ktorej by mali pribudnúť ubytovacie kapacity dimenzované na sústredenia pre športovcov, relaxačné a rehabilitačné zázemie, požičovňa športových potrieb, menšie ihriská a trasy určené pre jazdu na horských bicykloch. Samozrejme, nаноvo sprevádzkovaná by mala byť aj lanovka na Kamzík. (lau)

Spresenie

REDAKCIA

V predchádzajúcom vydaní Bratislavských novín sme informovali o výstavbe novej reprezentačnej obchodno-administratívnej budovy na nároží Dunajskej a Páričkovej ulice.

Uviedli sme, že táto budova má byť dokončená vo štvrtom kvartáli roku 2002. Šlo o preklep - v skutočnosti bude tento výnimočný objekt, ktorý stavia firma Malý trh, s.r.o., dokončený už vo štvrtom kvartáli tohto roka. Za chybu sa ospravedľujeme. (lau)

Vďaka Schödelovi a Süddeutsche Zeitung za stratenú hrdosť na hlavné mesto

BRATISLAVA

Pozerať a analyzovať veci kriticky je prirodzenou ľudskou vlastnosťou. Nie všetkým je však dovolené kritizovať rovnako. Zvlášť dobre nepadne, ak kritika pochádza od niekoho, kto nie je členom našej komunity. Napr. Američania sú najväčšími kritikmi svojej vlastnej demokracie, ale bože chráň povedať im nahlas, že sa vám na ich krajine nič nepáči. Reakcia je okamžitá a vôbec nie príjemná.

Podobné reakcie po celom Slovensku vzbudil pred dvomi týždňami článok nemeckého publicistu Helmuta Schödelu uverejnený v prestížnom nemeckom denníku Süddeutsche Zeitung.

Ťažko sa to priznáva, ale pravdou je, že všetko, čo Schödel na svojej krátkej návšteve v hlavnom meste Slovenska zažil a popisuje, si nemusel vymýšľať. Bratislava je špinavšia ako nemecké mestá, autá sa tu skutočne kradnú a môže nám byť jedno, či za tým stoja ukrajinské či ruské zákazky, alebo „len“ miestna mafia. Služby vo väčšine gastronomických zariadení stále nezodpovedajú nielen európskemu štandardu, ale ani cenám, ktoré za ne účtujú.

Schödel však urobil chybu. Bratislava, rovnako ako Mníchov alebo Stuttgart či Kolín nad Rýnom, nie je typickou turistickou destináciou. Keď človek ide do ktoréhokolvek z týchto a mnohých iných miest, spravidla si preštuduje, čím sú zaujímavé, čo sa v nich oplatí vidieť, kde

zájst, aby ste z návštevy vyťažili čo najviac. Niečo, čo nemusíte urobiť, ak sa vydáte do niektorej mekky turizmu, akou je napr. Paríž, Praha, Londýn či Rím. Ani najlepší knižný sprievodca však nedokáže mesto predstaviť tak, ako známy či priateľ, ktorý v ňom býva. Taká je aj Bratislava. Mnohí máme s ňou tú skúsenosť. Len si spomeňte, ako Bratislavu chválili vaši známi po týždňoch pobytu v nej. Schödel také šťastie nemal. Bratislavou v daždivom marci sa túlal sám so svojím psom, nič si o nej neprečítal a to sa mu vrátilo.

Dve, vlastne tri veci na celej „kauze“ stoja za povšimnutie. Prvou je ignorancia a nadutosť, s ktorou sa človek v našom stredo európskom regióne pri kontakte s ľuďmi zo Západu z času na čas stretne aj desať rokov po páde „železnej opony“. Naozaj iba nadutý ignorant môže mestu a jeho obyvateľom vyčítať „socialistický“ nábytok, nedostatok podzemných parkovacích garáží, absenciu svetových reštaurácií. Takému ignorantovi nezostáva iné, ako pripomenúť, že zatiaľ čo jeho krajina bola po druhej svetovej vojne šťastnejšia - ktovie či právom - a budovala za americké doláre takmer polstoročie rozvinutý kapitalizmus, my sme sa, žiaľ, učili brániť „výdobytky socialistického zriadenia“. Je vrcholne nespravodlivé očakávať, že za desať rokov dokáže stredná a východná Európa vyzerat' ako výkladná skriňa starého kontinentu.

Druhý Schödelov problém tkvie v jeho

generalizovaní. Chybe alebo neresti, ktorej sa mnohí dopúšťame na dennom poriadku. Lenže Schödel si na seba zobral obrovskú zodpovednosť, keď sa so svojimi cestovateľskými zážitkami rozhodol podeliť s niekoľkomiliónovou čitateľskou obcou najčítanejšieho nemeckého denníka bez toho, aby tému skutočne dôkladne naštudoval. Na to, aby to mohol urobiť, vie o Bratislave príliš málo alebo vôbec nič. Aspoň jeho reportáž ho z takej neznalosti usvedčuje. Urobil to isté, ako keby ktorýkoľvek slovenský návštevník Mníchova tvrdil, že Nemecko je aj vyše 50 rokov po vojne nacistické iba na základe toho, že videl skupinu hajlujúcich fanúšikov Bayernu na ceste z futbalového zápasu!

Za jedno však musíme všetci Bratislavčania Helmutovi Schödelovi poďakovať. Všimli ste si, ako sa zrazu Bratislava stala srdcovou záležitosťou pre mnohých, ktorí jej ešte pred pár dňami nevedeli prísť na meno? Nemecký novinár akoby vzkriesil takmer zabudnutú prirodzenú hrdosť občanov krajiny na svoje hlavné mesto. Bratislava je v mnohom personifikáciou Slovenska bez toho, že by si to mnohí chceli uvedomiť alebo pripustiť. Okrem toho, že by sme mali menej špiniť svoje ulice, správať sa slušnejšie v reštaurácii k zákazníkom, pokračovať v obnove mesta, nemali by sme zabudnúť, že Bratislava je naše spoločné hlavné mesto. (ver)

Andrej Ďurkovič,
starosta Starého Mesta

Čo robiť s parkovaním na Obchodnej?

STARÉ MESTO

S bezohľadnými vodičmi, ktorí zaparkujú svoje autá aj na tých najnemysliteľnejších miestach, majú obyvatelia centra mesta bohaté skúsenosti. Najnovšie sa sťažnosti občanov v tomto smere týkajú situácie na Obchodnej ulici. Preto sme sa so žiadosťou o vyjadrenie obrátili na Mestskú políciu Bratislava.

Podľa vyjadrenia hovorkyne mestskej polície Silvie Miňovskej je dopravný režim na Obchodnej ulici upravený dopravnou značkou „zákaz vjazdu“ s dodatočnou tabuľkou, že tento zákaz neplatí v čase od 19.00 h do 10.00 h

druhého dňa. V uplynulom roku bola uzatvorená dohoda o spolupráci medzi Okresnou stanicou MsP Staré Mesto a Okresným dopravným inšpektorátom PZ Bratislava I, kde si zmluvné strany rozdelili „rajóny“ v mestskej časti Staré Mesto. „V zmysle tejto dohody ťažisko kontrol dopravného režimu spočíva na PZ,“ uvádza sa vo vyjadrení S. Miňovskej. „Mestská polícia sa však zúčastňuje na spoločne organizovaných poriadkových akciách, z ktorých tie z uplynulých dní boli zamerané na kontrolu vozidiel dlhodobo parkujúcich na tejto ulici. Treba zdôrazniť, že Magistrát hl. mesta SR Bratislavy vozidlám, ktoré

zabezpečujú zásobovanie predajní, ale napríklad aj podnikateľom, ktorí majú na tejto ulici sídlo firmy (a majú zabezpečené parkovanie napr. vo dvore), vydáva povolenie na vjazd v obmedzenom množstve. Problém, ktorý občanom zrejme trápi, je skutočnosť, že viaceré vozidlá s povolením vjazdu na Obchodnej dlhodobo parkujú. V súčasnosti riešime túto problematiku v súčinnosti s OR PZ Bratislava I a v prípade, že sa situácia nezlepší, zaktivizujeme sily a prostriedky a nápravu na uvedenej ulici musíme dosiahnuť.“ Naša redakcia bude situáciu na Obchodnej naďalej sledovať. (ver)

Polus City Center sa úspešne rozrastá

NOVE MESTO

Trojlistok nových predajní rozšíri ponuku v nákupnom centre, a tak doplnia sortiment tovaru o nový značkový textil a odevy, obuv a vždy potrebný kuchynský tovar. Celkový počet predajní v nákupno-zábavnom centre tak v súčasnosti dosiahol 156 a predajná plocha 24 000 metrov štvorcových.

Najnovším a najexkluzívnejším prírastkom je značková predajňa odevov, obuvi a doplnkov na prvom poschodí, ktorú 20. apríla v Polus City Center otvára druhý najväčší španielsky exportér textilu Mango. A tak už za touto štýlovou značkou konečne nemusíte cestovať do neďalekej Viedne.

Predajňa ponúka „všetko pre ženy“, to znamená módu a oblečenie pre mladé moderné ženy, s vyhraneným štýlom, ktoré odrážajú jej každodenné potreby v štyroch hlavných línách: formálnej, na voľný čas, večernej a športovej. Osobitný interier predajne vyjadruje jej praktický dizajn. Ref'azec Mango, do ktorého patrí aj prvá a jediná predajňa na Slovensku v Polus City Center, je v 100-percentnom

španielskom vlastníctve. V roku 2000 mala sieť 511 obchodov v 53 krajinách sveta. Nové predajne sa budú otvárať napr. v Maroku a Indii. Prednedávnom otvorili svoju prvú prevádzku aj v Prahe, čím tiež potvrdili svoju stratégiu preniknúť na trhy strednej a východnej Európy.

Ďalšia zo spomínaných troch nových predajní pribudla už koncom marca a je ňou predajňa Agressor. Pod týmto názvom doteraz v SR fungoval iba veľkoobchod so značkovým oblečením. Predajňa v Polus City Center je teda prvou a zatiaľ jedinou maloobchodnou prevádzkou firmy, ktorá na Slovensku pôsobí už štyri roky. Firma Agressor je výhradným dovozcom dámskych a pánskych topánok značky Sebastiano. Na Slovensku táto značka patrí k obuvi predávanej v stredných cenových reláciách. Značka Sebastiano doplnila doteraz v Polus City Center predávanú značkovú obuv Baťa a obuv z predajni Blue Dot, Danae, Mixer, Lubica, Italian Shoes či Olip. Okrem topánok zákazníci v predajni Agressor nájdu oblečenie v tzv. americkom štýle. Ako hovoria predstavitelia spoločnosti, výroba odevov v

tomto štýle je veľmi dynamická a inovatívna. Ide síce o konfekciu, ale z každého modelu sa vyrába iba niekoľko kusov. „Chceme, aby zákazníci nosili naše oblečenie, ale tak, aby nevznikla uniformita, čo sa pri bežnej konfekcii môže stať,“ hovorí majiteľka predajne. Podobne ako obuv, aj odevy v predajni Agressor patria do strednej cenovej kategórie.

Spolu s predajňou Agressor pribudla na 5-th Avenue v Polus City Center predajňa spotrebného tovaru pre domácnosť Makro. Túto predajňu otvorila rodinná, pôvodne taktiež veľkoobchodná slovenská firma. Ponuku tvorí viac ako 4000 produktov, okrem iného zo sortimentu porcelánového a porcelitového riadu, kuchynských doplnkov z umelej hmoty, kuchynského a ozdobného skla, ďalej termosky, mäso-mlynčeky, nože, drevené výrobky do kuchyne, smaltovaný riad a riad do mikrovlnnej rúry a pod. Otvorenie predajne bežného spotrebného tovaru pre domácnosť Makro prívítajú najmä tí návštevníci Polus City Center, ktorým predajňa podobného charakteru v nákupno-zábavnom centre doteraz chýbala. (rč)

Začína sa veľká rekonštrukcia Mudroňovej

STARÉ MESTO

Problémy s vodovodom, kanalizáciou, plynom a telekomunikačnými sieťami sú dôvodom rozsiahlej rekonštrukcie Mudroňovej ulice, s ktorou sa začne v letných mesiacoch. Súčasťou prestavby bude aj výmena povrchu vozovky, kde sa namiesto „mačacích hláv“ objaví špeciálny asfalt s brzdiacimi vlastnosťami.

Rekonštrukcia Mudroňovej ulice sa bude realizovať v siedmich etapách a skončiť by sa mala v roku 2003. Ešte pred samotným začiatkom rekonštrukčných prác vybudujú na Jančovej ulici novú otočku trolejbusov. Počas obnovy Mudroňovej ulice bude cesta od Palisád až po Slávičie údolie pre motoristov uzatvorená. Okrem obchádzkových trás budú môcť vodiči využívať prístup od Pražskej, Hroboňovej ulice alebo z Mlynskej doliny. Projekt prestavby ráta s tým, že pre mestskú hromadnú dopravu, záchrannú službu a políciu bude počas rekonštrukcie prejazdny vždy jeden jazdný pruh. Najproblematickejšia z dopravného hľadiska bude druhá etapa od Smetanovej ulice k Fialkovému údoliu i tretia v úseku od Fialkového údolia po Jančovu, ktoré sa budú realizovať v roku 2002. Súčasťou rekonštrukcie Mudroňovej ulice, ktorej cena ešte nie je známa, nebude verejné osvetlenie ani trolejové vedenie. (brn)

Detské ihrisko je už opravené

STARÉ MESTO

V predchádzajúcom vydaní novín sme uverejnili list našej čitateľky, ktorá nás upozornila na zdevastované detské ihrisko v Medickej záhrade. V tejto súvislosti sme oslovili starostský verejnosprospešný podnik VEPOS, ktorý sa stará o všetky ihriská v Starom Meste.

Podľa jeho riaditeľa Jozefa Cepeka je ihrisko opravené, tak ako všetky staromestské ihriská, na ktorých v rámci jarnej údržby urobil VEPOS všetky nevyhnutné opravy. V Starom Meste je v prevádzke sedem verejných detských ihrísk na Búdkovej ulici, v Slubekovej záhrade, v Medickej záhrade, na Žabotovej ulici, na Jedlikovej ulici, na Jakubovom námestí a Fajnorovom nábreží. Starosta Starého Mesta sa už na začiatku volebného obdobia zaviazal, že samospráva Starého Mesta sa každý rok pokúsi zrekonštruovať aspoň jedno detské ihrisko. V roku 1999 tak upravili ihrisko na Jakubovom námestí, v minulom roku ihrisko v Medickej záhrade.

Tohto roku to bude ihrisko na Žabotovej ulici. Každá rekonštrukcia stála okolo 800 tisíc korún. Ako nám povedal hovorca starostu Starého Mesta Milan Vajda, mestská časť nemôže na týchto ihriskách robiť 24 hodín policajta, aby zabránila chuligánom pri ich ničení. Napríklad vlni v novembri poškodil neznámy páchatel' zariadenie nového ihriska v centre mesta na Jakubovom námestí, oprava si vyžiadala 31 tisíc korún. Páchatel'a polícia doteraz nezistila. „Iste, môže sa stať, že postupné rekonštrukcie detských ihrísk sa v takejto situácii ukážu ako zbytočné, ale bol by to iba prejav rezignácie pred pár vandalmi, ktorým prekážajú aj lavičky, odpadkové koše, stĺpy verejného osvetlenia, či dokonca fasády historických budov“, dodal M. Vajda. (brn)

Triedením šetríme prírodu, ale aj peniaze

LIST ČITATEĽA

Laikovi sa isto zdá, že tým, keď odpad z domácností riadne vysype do kontajnera na to určeného, všetko je v poriadku. Nie je to však tak. Pri dobrej organizácii triedenia odpadu by sme mohli v domácnosti znížiť odpad určený do spaľovne alebo na skládku asi o 50 %.

Vo Viedni sa v rokoch 1997 - 1999 triedením odpadu podarilo získať každoročne 39-40 % druhotných surovín. Pre porovnanie, u nás úspešnosť v získavaní druhotných surovín z domového odpadu predstavuje 1,5%! V dôsledku netriedenia odpadu pri zdroji, sa do spaľovne dostávajú cenné druhotné suroviny. Spaľovňa vo Vlčom hrdle dosiaľ nedisponuje zariadením, v ktorom by sa zachytávali najjedovatejšie toxické látky ku ktorým patria napr. dioxíny. Tie vznikajú pri spaľovaní PVC alebo chlóróvaného papiera. Dioxíny sú toxické a karcinogénne pre organizmy, spôsobujú zníženie imunity organizmu, poškodzujú pečeň, kožu. Pri spálení 1 tony TKO vznikne asi 6000 m³ spalín a 300 kg popola, ktorý je často nebezpečným odpadom s vysokou koncentráciou a ten sa ukladá na skládky. To znamená, že spálením sa odpadu nezabavíme, iba ho premeníme na iný odpad.

Tony zeleninových a ovocných šúp, záhradný odpad, zeleň, zvyšky jedál sa zatiaľ stále vyhadzujú do smetia. Zmiešané s ostatnými zložkami odpadu zhoršujú ich negatívny vplyv na skládkach a spaľovniach. Pritom existujú technológie - kompostovanie, ktoré tieto látky neškodne premieňajú na užitočné hnojivo. Vyhadzovaním papiera do smetí s ostatným odpadom sa na Slovensku zničí ročne 3000 ha lesa v skládkach a spaľovniach, čo predstavuje asi 2/3 použitého papiera. Vytriedením okolo 1000 ton starého papiera a jeho využitím vo výrobe nového papiera sa zachráni asi 1 ha 100-ročného lesa. Sklo sa dá dobre recyklovať a napriek tomu len asi 1 z 20 fliaš je dnes recyklovaná.

Ako pomôcť tak ťažko skúšanému životnému prostrediu? Nekupujte tovar s niekoľkými obalmi, ak je na výber, kúpajte radšej v sklenných obaloch, nespájajte domáci odpad na záhradke. Požiadajte svojich poslancov, aby v programe odpadového hospodárstva neboli len proklamované ciele minimalizácie a separácie odpadu, ale aby sa aj realizovali v praxi.

M. Bujňáková

VOLNÉ SKLADOVÉ PRIESTORY V CENTRE MESTA

Ponúkame Vám možnosť prenajať si skladové priestory v budove podzemných garáží ALEXIA na Jesenského ulici na 1.-4. podzemnom podlaží

2 500,- Sk/m²/1 rok

+ 10% DPH

Alexia, a.s., Ventúrska 22, II. posch
telefón: 5441 7112
e-mail: vlnkova@alexia.sk

Ochranári o ceste cez Sad Janka Kráľa

AD: SAD JANKA KRÁĽA...

Hovorkyňa starostu Petržalky Milka Podmajerská sa vyhlá priamej odpovedi na výhrady proti vedeniu cesty cez Sad Janka Kráľa. Podľa projektu má cez sad v jeho časti pod predmostím Nového mosta viesť prístupová komunikácia k polyfunkčnému centru Aupark. Táto cesta odblokuje sad od pešieho a cyklistického prístupu z Nového mosta, ktorý je dnes bez kolízie s motorizovanou dopravou, naruší historickú pamiatku Napoleonský val a vyžiada si výrub niekoľkých desiatok stromov.

Uvedený návrh komunikácií je v zásadnom rozpore s územným rozhodnutím, ktoré bolo na ich riešenie vydané. V právnom štáte by to mal byť dostatočný dôvod na zopakovanie územného konania. Hovorkyňa zdôraznila možnosť odvedenia dopravy z časti Viedenskej cesty v úseku Nový a Starý most - medzi Sadom Janka Kráľa a Tyršovým nábrežím. Takéto riešenie by sme z hľadiska zlepšovania prostredia mesta vítali, zjednotenie parku a nábrežia do uceleného rekreačného priestoru bez ba-

riery motorizovanej dopravy by bolo nesporné prínosom, dá sa však zrealizovať aj s menšími negatívnymi vplyvmi na Sad Janka Kráľa.

Bohužiaľ, projekt prístupových komunikácií k Auparku so „scelením“ Sadu Janka Kráľa a nábrežia nepočíta. Projektanti dokonca nepovažovali za potrebné rešpektovať nejednu z podmienok z územného rozhodnutia, napríklad doplniť projektovú dokumentáciu o situáciu širších vzťahov, v ktorej by sa možnosť vylúčenia dopravy na Viedenskej ceste v úseku medzi Novým a Starým mostom mohla objaviť.

Zo slov hovorkyne, že „mestská časť stanovisko k zmene trasovania komunikácie ešte nevydala“, nie je celkom jasné, o ktorú komunikáciu ide. Ak sa jej slová týkajú vylúčenia dopravy z Viedenskej cesty, tak sú pravdivé. Ak sa týkajú cesty cez Sad Janka Kráľa, tak pravdivé nie sú. K vedeniu cesty priamo cez Sad Janka Kráľa mestská časť (zastúpená starostom Bajanom) vydala 15. 1. 2001 súhlasné stanovisko.

Zdôraznenie hovorkyne, že „v žiadnom

prípade nepôjde o výstavbu komunikácie priamo cez Sad Janka Kráľa“ je zavádzajúci, pretože komunikácia priamo cez park pôjde, hoci „iba“ na jeho okraji. Východiskom z tejto situácie by mohlo byť vedenie spojovacej komunikácie na západnej strane predmostia Nového mosta, čiže cez parkovisko pred Inchebou. Ak by sa komunikácia zahĺbila tesne pred Napoleonským valom do predmostia Nového mosta a vyústila na druhej strane, Sad Janka Kráľa by ostal územne celistvý a Napoleonský val neporušený. Toto riešenie však závisí od vzájomnej dohody investorov PCP Aupark a vedenia Incheby. Dôvodom na ich dohodu, ktorú by malo v mene spokojnosti občanov sprostredkovať mesto, respektíve mestská časť, je aj fakt, že Incheba má v čase konania výstav a veľtrhov akútny nedostatok parkovacích miest, ktoré by mohli čiastočne zabezpečiť voľné parkovacie miesta na práve navrhovaných parkoviskách pre PCP Aupark.

Patrik Martin,

Voľné združenie bratislavských ochranárskych a občian. organizácií

Originálna kuchyňa v Steam & Coffee

STEAM & COFFEE sme objavili v novom polyfunkčnom dome na Pasienkoch, neďaleko obchodného centra Polus. Ide skôr o kaviareň, vďaka bohatej ponuke jedál má však STEAM & COFFEE vo veľkej miere charakter reštaurácie.

V čase našej návštevy tu bolo plno, miesto sme však našli v suteréne podniku, ktorý je vyhradený pre nefajčiarov. V porovnaní so zadymeným „vrchom“ sme sa tu cítili príjemne, cestou „dole“ sme však cigaretovému dymu celkom neunikli. Interiér korešponduje s požiadavkami kaviarne, je jednoduchý, ale príjemný a účelný. Kuchyňa sa nachádza v suteréne, v tesnej blízkosti stolov vyhradených pre nefajčiarov. Vôbec ju však necítiť, ako to býva vo väčšine bratislavských reštaurácií. To je dôkaz, že kvalitná vzduchotechnika dokáže zákazníka ochrániť pred kuchynskými vôňami a pachmi.

Ponuka nápojov a jedál je v STEAM & COFFEE veľmi slušná a originálna. Slabinou sú predjedlá, ktorých výber nie je

Bedeker gurmána

veľmi bohatý. Na úvod sme dostali ako pozornosť podniku šunkové jednodubky. Z polievok sme si potom vybrali taliansku paradajkovú a cesnakovú krémovú s opraženým chlebom. Z teplých predjedál lokšu plnenú morčacou pečeno. Hlavnými chodmi boli Morčacia roláda na šafrane plnená syrom, šunkou a špenátom, ďalej Sviečková Demänová (sviečková pokrúpaná na rezance so šampiňónmi, cibulou, kečupom horčicou a červeným vínom v zemiakovkej placke), Ostré poľovnícke biftečky (z mletej sviečkovej na dvoch zemiakových plackách s jemne pikantnou omáčkou s brusnicami, šampiňónmi, slaninou a brandy) a Kuchárska čapica (bravčová panenka na pikantnej omáčke medzi zemiakovými plackami s cesnakovým dresingom). Všetky jedlá boli chuťovo výborné. Na záver sme si dali orechový závin, palacinky s orechmi a vanilkovú zmrzlinu s ovocím.

Prednosťou STEAM & COFFEE je aj veľmi bohatá ponuka raňajok, ktoré tu servírujú denne od 8. hodiny. Prijemné sú aj ceny, ktoré sú v porovnaní s cenami iných bratislavských kaviarní a reštaurácií podstatne nižšie. A to platí pre jedlá, ako aj pre nápoje. Ďalší dôkaz, že aj v Bratislave môžu existovať stravovacie zariadenia, kde sa najete a napijete za rozumné ceny. Spokojní sme boli aj s obsluhou, napriek tomu, že väčšina hostí sedela vo vrchnej časti a preto na nás čašníci ľahko mohol zabudnúť. Nestalo sa.

Celkové hodnotenie STEAM & COFFEE vyznieva pozitívne, nejde však o reštauráciu v pravom slova zmysle, preto musíme byť prísnejší. Napriek tomu to považujeme za veľmi slušný podnik, čas však ukáže, či to bude platiť aj o niekoľko týždňov. Bratislavský vírus priemernosti totiž paralyzoval už viaceré nové kaviarne a reštaurácie, ktoré po úvodných týždňoch stratili nielen kvalitu, ale aj dobré meno.

Naše hodnotenie: ★★ ★

Maximálny počet: 5 hviezdíček

Napísali ste nám

Dovoľujem si uviesť poznámku k stavu Sliachskej ulice. Ulica má slušne upravenú vozovku s jednostrannou priekopou pre odvod prítoku potôčika z Krahulčej ulice. Vytékajúci prítok úplne bahnom zanesol vyústenie a vo viacerých miestach celú priekopu. V zime po zamrznutí sa voda vylieva na vozovku a vytvára doslova klzisko. Na základe zimných skúseností rozhodol som sa v máji 1999 na to upozorniť. Nevediac príslušného adresáta, poslal som upozornenie starostovi mestskej časti. Dostal som odpoveď, že sa už začala upravovať Krahulčia ulica, ktorá je v správe mestskej časti, ale že Sliachska ulica je v správe magistrátu. Preto starosta postúpil pripomienky primátorovi. Tam asi pripomienky putovali do koša, lebo na situácii sa nič nezmenilo. Uprostred januára sa dvaja muži pustili do odstraňovania nanoseného bahna z priekopy. Vyčistili malý úsek, ale potom ich to už asi prestalo baviť. Už je jar a ani na vozovku vyhádzané bahno nikto neodviezol a práce nedokončil. Takto teda vyzerá rozdelenie povinností v údržbe mestských komunikácií. Nebolo by správnejšie, keby komunikácie vo svojich rajónoch spravovali príslušné mestské časti a nemuseli by sa deliť a dohadovať, kto čo urobí.

Augustín Mrázik

Už dlhý čas obyvatelia Zochovej ulice bojujú s jej presmerovaním. Je to už niekoľko rokov, keď Zochovu presmerovali zdola nahor. Aj keď mám len 13 rokov, zdá sa mi to ako veľmi zlý nápad. Čo tým vyriešili? Teraz si každý skrakuje cestu cez úzku Zochovu ulicu, namiesto Palisád alebo Kozej ulice. Bohužiaľ, je to kvantum áut najmä v ranných hodinách a plno hluku a prachu, stále problémy s parkovaním, atď. Písali sa už aj petície, ale nič nezaberá. Nevie, prečo nemohli využiť príležitosť, keď sa v dolnej časti Zochovej konali stavebné práce a premávka bola presmerovaná cez Koziu a Podjavorinskú ulicu. Na Zochovu chodili len jej obyvatelia a autá do nemocnice a škôl. Podľa mňa by spodná časť Zochovej mohla byť prejazdná smerom nadol, Podjavorinská opačne a horná časť smerom nahor.

Daniel Lapšanský, Staré Mesto

Je nesmiernou hanbou fakt, že cestujúci človek (myslím v noci) si nemá kde odýchnuť, ani sa kde chovať pred chladom a mrazom, ak cestuje autobusom po 23.00 z autobusovej stanice Mlynské nivy. Tá je totiž otvorená len v čase od 4. do 23. hodiny. Viem si predstaviť všetky tie výhovorky: chodia nám sem spať bezdomovci, je málo policajtov, ktorí by tu hliadkovali, máme málo peňazí... Ešte za socializmu som cestovala z Budapešti do Bratislavy a celú noc bola stanica v Budapešti otvorená. Kto mal platný lístok, toho policajti nechali na pokoji. Mohol byť aspoň v teple a nemusel sa triasť chladom a premáhať spánok niekde na chlade a postojáčky ako na Slovensku a ešte v hlavnom meste. Sme úbohí! A zvykajme si na to, že nezaujím o radového občana bude len narastať. Výnimku tvoria len voľby, však páni a panie na magistrátoch a v poslaneckých kluboch.

Monika Tisovčíková, Bratislava

BUDETE PREKVAPENÍ

aké jednoduché je požičať si peniaze

Krátkodobé pôžičky na akýkoľvek účel

do 20 000 Sk.

Do dvoch dní a bez ručiteľa.

Britská spoločnosť s tradíciou od roku 1880 – záruka istoty.

INFOLINKA PROVIDENT

07/52 92 30 05

Máte sa na koho obrátiť

PROVIDENT FINANCIAL

stahovanie ← nosluš

poistenie
montáž a demontáž
baliace služby
ťažká partia

20% zníženie cien v r. 2001

Bratislava, Staré Grunty 53, Tel.: 07/654 24 003, fax: 07/654 24 014, stahovanie@noslus.sk

Nájdete nás aj na webe
www.bratislavskenoviny.sk

Premostenie galérie by malo nahradiť niečo, s čím sa stotožní väčšina Bratislavčanov

BRATISLAVA

Diskusia o budúcnosti nefunkčného premostenia Slovenskej národnej galérie pokračuje aj v tomto novinovom vydaní. Tentoraz sme oslovili ministerstvo kultúry, pamiatkarov, architektov, historikov, ale aj predstaviteľa bratislavskej samosprávy.

MINISTERSTVO KULTÚRY SA SPOLIEHA NA ODBORNÍKOV

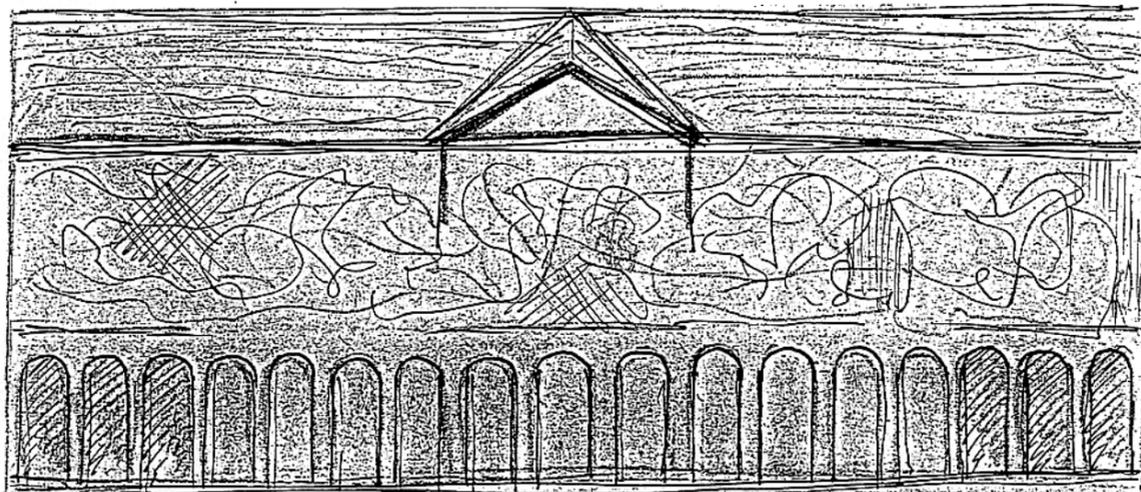
Stanovisko ministerstva kultúry nám poskytol hovorca ministerstva Juraj PUCHÝ. „Na túto tému stále pokračuje odborná diskusia, kde sa preberajú rôzne alternatívy riešenia. Ako najpriateľnejšia alternatíva sa zatiaľ javí ponechať premostenie SNG. Touto otázkou sa nedávno zaoberalo aj kolégium ministra kultúry. Odporučilo ministerstvu, aby sa celý objekt nielen zrekonštruoval, ale aby sa prebudovala tak, aby čo najefektívnejšie plnil svoj účel. Aby teda nešlo len o odstránenie havarijného stavu, zatekania a podobne, ale aby došlo k sfunkčneniu premostenia, resp. celej budovy. O tom, ako sa to bude konkrétne riešiť, o tom sa ešte stále diskutuje,“ uviedol hovorca ministerstva kultúry. Väčšina Bratislavčanov, ktorí na túto diskusiu reagujú, však žiadajú odstránenie plechového premostenia galérie. Bude sa teda pri rozhodovaní o ďalšom postupe brať do úvahy aj názor laickej verejnosti? Hovorca J Puchý k tomu povedal: „Určite rozhodujúci bude názor odborníkov, ktorí sú zatiaľ skeptickí k tomu, aby sa to premostenie mohlo zbúrať. Jednak by to bolo finančne veľmi náročné, čo si asi nebudeme môcť dovoliť, a jednak to vyjadruje aj isté obdobie architektúry na Slovensku.“

PREMOTENIE TREBA ZBÚRAŤ A GALÉRIU POUDŠŤIŤ

Z originálnej barokovej stavby Vodných kasární (po prvej svetovej vojne Štefánikových kasární) ostalo po prestavbe v 70. rokoch len torzo. Aj to pozostáva len z obvodových múrov, lebo vtedy všetky vnútorné konštrukcie zničili, zmenili dokonca aj konštrukciu, tvar a krytinu strechy. Prestavaná moderná južná časť rozhodne historickú ani výtvarnú hodnotu objektu nezvyšila. Lutujeme, že obnova pôvodného objektu v pôvodnom rozsahu spreď roku 1940 už nie je možná.

Keby som mal tú moc, ktorú nemám, dal by som bez ďalších obštrukcií prístavbu Slovenskej národnej galérie, tzv. „premostenie“, zbúrať. Chápem však stanovisko riaditeľky SNG, ktorá sa obáva, že by galéria prišla o potrebné skladovacie a výstavné priestory. „Moderné“ južné krídlo, ktoré je kameňom úrazu, možno však upraviť, prestavať, poľudštiť. Príkladov by sme našli v Európe viac ako dost.

Pôvodná budova mala tri nadzemné podlažia a sedemnást' okenných osí. V strede prízemnia bol portál, nad stredným trojosovým rizalitom trojuholníkový štít. Viem si predstaviť, že by sa z terajšej dostavby odstránili nadchodník prečnievajúce útvary pripomínajúce harmoniku či lampión, ale ponechala by sa oceľová nosná konštrukcia. Prízemie pod „premostením“ by sa v uličnej čiare (spojnici fasád susedných domov) doplnilo arkádou z klasického stavebného materiálu, ktorá by umožňovala priehľad do nádvorja. Z nádvorja by sa odstránila betónová „vaňa“ ktorá ho znižuje, ako aj nevhodná zeleň, najmä vysoké stromy. Dvor by sa musel

Južná fasáda SNG by mohla vyzerat' napríklad takto.

KRESBA - Štefan Holčík

znižiť na pôvodnú úroveň, aby sa baroková arkádová architektúra mohla uplatniť vo svojej pôvodnej výške.

Nad arkádou pri ulici by asi nemohla byť fasáda s oknami, lebo výstavné priestory nemôžu byť z južnej strany presvetlené prirodzeným svetlom. Odstrašujúci príklad Reduty s originálnymi oknami zafarbenými zvonku olejovou farbou by sa nemal zopakovať. Mohla by tam však vzniknúť plocha (až do výšky podstrešných ríms susedných domov), ktorá by sa stala nosičom pre rozmerne umelecké dielo. Stred fasády by mohol byť zdôraznený trojuholníkovým štítom nad troma strednými otvormi arkády. Strecha by bola pokrytá pálenou škridlou. Hoci by nové priečelie bolo o podlažie vyššie ako pôvodné (na ktoré sa už skoro nikto nepamätá), riešenie by nebolo o nič horšie než nadstavby domov na blízkom Hviezdoslavovom námestí. Budova by dokonca mohla vystúpiť o šírku chodníka k Dunaju a nové priečelie by mohlo prekryť chodník tak, že by bola navrhovaná arkáda po celej svojej dĺžke pre chodcov priechodná. Slovenská národná galéria by tak mohla ešte získať ďalšie využiteľné priestory v dnes špinavých zákutiach s úbohými rastlinami pod prístavbou a v podlažiach nad arkádou.

Požiadaval by som bratislavského rodáka Christiana Ludwiga Attersee, ktorý patrí k trom najslávnejším žijúcim rakúskym maliarom, aby plochu navrhovanej fasády dotvoril svojim umeleckým dielom. Určite by to dopadlo lepšie než terajšie riešenie. Majster Attersee má s veľkoplošnými dielami na fasádach skúsenosť. Možno by rád svoje umenie uplatnil aj na pôde svojho rodného mesta.

Štefan Holčík, riaditeľ Archeologického múzea SNM

JE TO TREBA ZVÁŽIŤ DÔKLADNE VOPRED

Architektúra vodných kasární prešla viacerými radiálnymi zmenami, ktoré zásadne zmenili vzhľad a charakter kultúrnej pamiatky, chránenej od roku 1963 už v čiastočne torzovitom stave. Dnes je táto budova navyše v pamiatkovej zóne vyhlásenej v roku 1992. Z hľadiska pamiatkovej starostlivosti sú teda dané základné mantinely na ochranu vyplývajúce zo zákona SNR 27/87 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti.

Prístavba v 70. rokoch riešila akútny nedostatok priestoru Slovenskej národnej galérie. Jej vhodnosť či nevhodnosť vo vzťahu k hodnotám kultúrnej pamiatky sa mala zásadne posudzovať v období zámeru a prípravy tejto akcie.

Z hľadiska všeobecných prístupov k ochrane kultúrneho dedičstva je totiž aj status quo, čiže premostenie, jeho súčasťou, bez ohľadu na dobu, ideológiu, s ktorou je tá ktorá stavba spájaná... Podotýkame, že zbúranie si vyžiada aj doriešenie otázky: čo potom? Vzhľadom na neblahé skúsenosti je treba zvažovať dôkladne VOPRED. Nie sme totiž tej mienky, že potrebné budovať v Bratislave ďalšie tzv. repliky.

Dnes stojí SNG v podstate po 30 rokoch znovu pred problémom nedostatku priestorov a akákoľvek sanácia či asanácia „premostenia“ len mierne časovo odsunie otázku kapacitného zabezpečenia priestorov vrcholnej štátnej inštitúcie, ktorou je SNG. Otázka ďalšieho postupu teda nie je otázkou len pamiatkovej starostlivosti, ale v prvom rade vôle riešiť základné smerovanie kultúrnej politiky štátu v tejto oblasti.

Ing. arch. Viera Dvořáková, vedúca odboru ochrany pamiatok, Pamiatkový ústav Bratislava

NAHRADIŤ NIEČIM, S ČÍM SA VEREJNOSŤ STOTOŽNÍ

Bratislava, žiaľ, z obdobia socialistického plánovania zdedila viacero budov, ktoré sú predmetom oprávnenej kritiky z hľadiska ich zásahu do urbanizmu mesta, ako aj z hľadiska ich konkrétneho vyjadrenia vo forme architektúry. Niektoré z nich sú dokonca veľkými technickými dielami (napr. Nový most), ich negatívny zásah do organizmu mesta je však neodškriepiteľný. Mojm právom však nie je robiť sudcu nad minulosťou. Navyše, architektúra nie je exaktnou disciplínou, oveľa bližšie má k umeniu a k provokovaniu estetického cítenia, ktoré môže byť u každej individuality iné, jedinečné.

Aj preto sa pri názore na kontroverznú prístavbu Slovenskej národnej galérie obmedzím na konštatovanie, ktoré je pre mňa ako komunálneho politika v tejto chvíli najpodstatnejšie: budova prístavby je nefunkčná. Nás všetkých by stálo obrovské peniaze, ak by sme sa mali pokúsiť ju zrekonštruovať tak, aby plnohodnotne splňala svoju funkciu. Jednoznačne sa prihovám za jej asanáciu a nahradenie niečím, s čím bude schopná sa stotožniť veľká väčšina bratislavskej a slovenskej verejnosti. Medzitým rezortu kultúry prináleží riešiť problém, kde umiestniť umelecké diela, ktoré doteraz hostila budova prístavby.

Andrej Ďurkovský, starosta Starého Mesta

BUDOVA GALÉRIE MÁ BYŤ VÝTVARNÝM DIELOM

Uzatvorením časti výstavných priestorov SNG (premostenia), ktoré uzatvára blok bývalých Vodných kasární, sa začala diskusia ako ďalej? Diskusia, ktorá sa mala uskutočniť už pred mnohými rokmi, pretože je to problém dávno známy. Opäť sa

raz potvrdilo, že vieme len hasiť, nevieme problémom predchádzať. Prvá diskusia, ktorá sa uskutočnila na pôde SNG, ukázala, že vedenie galérie podporuje zachovanie terajšieho stavu vychádzajúc z fiktívnych predstáv, že rekonštrukcia bude stáť menej a nová stavba viac. Názor, že objekt treba zachovať, vyslovila aj časť prítomných výtvarníkov, kunsthistorikov a architektov. Argumenty, ktorými podporovali tento názor, sú však veľmi vágne. Tvrdenia typu, že nová galéria by bola „určite“ drahšia, že to prinesie neprekonateľné problémy pri rozoberaní existujúcej konštrukcie, že je to „obrazoborectvo“, ktoré sa na začiatku 21. storočia nepatrí, že dôvodom pre odstránenie existujúceho objektu je iba to, že je to symbol socializmu, že je to vlastne dobrá architektúra, že je to príklad „alternatívnej moderny“ alebo že je to už skoro kultúrna pamiatka, sú pre mňa osobne nepresvedčivé, neprijateľné.

Za najdôležitejšie považujem, že je to objekt, ktorý funguje zle, v ktorom je množstvo ťažko odstrániteľných chýb, ktoré sa ťažko dajú napraviť aj za veľa peňazí. Som presvedčený, že každá koruna vložená do riešenia čiastkového problému je len odkladaním definitívneho riešenia a zbytočným vyhadzovaním peňazí. Depozity, ktoré kedykoľvek môže zatopiť veľká povodeň, chýbajúce primerané vstupné priestory, zlé schodišťa, otázná konštrukcia, a samozrejme, agresivita výrazu, ktorá návštevníka skôr odrádza ako priťahuje, sú veľmi zásadné problémy. Dnes je však prvoradé, aby sa urobili seriózne štúdie, ktoré umožnia porovnať základné možné varianty, ich výhody a nevýhody a až potom objektívne a definitívne rozhodnúť. Osobne sa prikláňam k rozobratiu existujúceho objektu premostenia. Som presvedčený, že na takéto riešenia musia najst' zodpovední odvahy. Sám som bránil mnohé moderné architektúry pred ich zbúraním či nevhodnými zásahmi do nich. Boli to však vždy dobré architektúry. V tomto prípade som presvedčený, že je to zlá architektúra. Budova Slovenskej národnej galérie by sama osebe mala byť výtvarným dielom. Spomeňme si na niektoré príklady vo svete - Guggenheim v New Yorku, MOMA v Los Angeles, Sainsbury Wing v Londýne, Hirshorn vo Washingtone, príklady nových galérií a múzeí v Bonne, Frankfurte, Štokholme, Helsinkách atď.

Slovensko a Bratislava majú nepochybne architektonický potenciál na to, aby sme sa vedeli s týmto problémom dôstojne vyrovať, aby to bolo obohatenie Bratislavy a reprezentácia Slovenska, jeho architektúry a kultúry.

prof. Štefan Šlachta, bývalý rektor VŠMU

Varianty riešenia havarijného stavu premostenia SNG

1. Zachovať premostenie, odstrániť havarijný stav a sfunkčniť výstavné priestory v tejto časti galérie.
2. Odstrániť premostenie a na jeho mieste postaviť nové južné krídlo v pôvodnom štýle Vodných kasární, pričom zostane zachovaná výstavná plocha aj podzemný depozit obrazov.
3. Odstrániť premostenie, upraviť fasádu, aby korešpondovala s okolím, a postaviť novú budovu SNG v inej lokalite (zóna Pribinova, Podhradie), prípadne najst' vhodné výstavné priestory galérie v iných už existujúcich objektoch.

Zbúrať prístavbu SNG alebo nie?

Na túto otázku k 18. 4. 2001 odpovedalo na našej stránke 425 hlasujúcich.

NIE
7,5%

ÁNO
92,5%

www.bratislavskenoviny.sk

Turistom sa páči centrum mesta

BRATISLAVA

Podľa posledných údajov Štatistického úradu je Bratislava stále najnavštevovanejším turistickým centrom na Slovensku. Až 42 percent celkovej návštevnosti Slovenska pripadá na tri najnavštevovanejšie oblasti - Bratislavu, Vysoké Tatry a Považie.

Mesto Bratislava sa podľa týchto priekumov vyznačuje vysokou návštevnosťou, priemernou dĺžkou pobytu a priemernou návratnosťou hostí. Nadštandardne sú zastúpené jednodňové a krátkodobé pobyty. Z hľadiska účelu prevládajú najmä pracovné cesty z Českej republiky a Rakúska. Z konkrétnych výsledkov na medzinárodných podujatiach cestovného ruchu, na ktorých sa Bratislava prezentuje ako centrum cestovného ruchu, sú stále častejšie pozitívne ohlasy zo strany návštevníkov. Veľmi kladne sa hodnotí hlavne zrekonštruované historické centrum Starého Mesta, v ktorom v súčasnosti možno nájsť rôznorodé ponuky služieb cestovného ruchu a počas Kultúrneho leta oživa aj množstvom kultúrnych podujatí, z ktorých mnohé sa uskutočňujú práve v historických exteriéroch.

Z vývoja sledovaných štatistických údajov za posledné obdobie možno usúdiť, že situácia v oblasti cestovného ruchu v Bratislave je stabilizovaná - počet prenocovaní v hotelových zariadeniach aj vlní prekročil milión. Jednou z priorit, ktoré sú perspektívne vytýčené v oblasti cestovného ruchu je kvalita služieb. (brn)

Čierna stavba nie je čiernou stavbou, alebo ešte raz k prípadu v Slávičom údolí

AD: SPOR O ČIERNU STAVBU...

V predchádzajúcom čísle novin sme uverejnili článok s titulkom Spor o čiernu stavbu v Slávičom údolí. Informovali sme v ňom o stavbe polyfunkčného objektu v Slávičom údolí, ktorý podľa našich informácií stavajú bez stavebného povolenia a na cudzom pozemku, pričom ohrozuje statiku vedľa stojaceho domu na Lubinského ulici č. 18.

Na článok reagovala firma HOZA, s.r.o. (investor), firma BCI Slovakia, s.r.o., a firma BCI, s.r.o., v článku označená za spoluinvestora. Ich predstavitelia sa ohradili proti niektorým tvrdeniam v článku. Podľa konateľa firmy HOZA Ing. Stanislava Zabáka bola stavba polyfunkčného objektu v územnom rozhodnutí a stavebnom povolení riešená spoločne s objektom na Lubinskej ulici 18 ako stavba na spoločnom základe. Dom na Lubinského ulici pôvodne stavala firma OTYK, potom firma Euro-building, ktorá spolu s firmou HOZA vybudovala spoločný základ oboch objektov. Euro-building a HOZA vlastnili pozemky vzájomne zasahujúce do pozemkov, na ktorých mali vyrásť stavby, a preto si ich vzájomne vymieňali. Spoločné riešenie oboch stavieb a usporiadanie hraníc pozemku bolo podmienkou stavebného úradu na udelenie územného rozhodnutia. Oba objekty sa začali stavať súčasne v roku 1998, ale zo stavby firmy HOZA bola vybudovaná len prvá etapa, pretože Ing. Zabák mal ťažkú autohaváriu. Už vybudovaný objekt firmy HOZA (prvá etapa stavby) je postavený na základe plat-

ného stavebného povolenia a skolaudovaný. „Nie je pravda, že polyfunkčný objekt vyrastá aj na parcele patriacej vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome na Lubinského 18,“ uviedol Ing. Zabák.

„Druhá etapa prípravy stavby a zabezpečenie stavebnej jamy prebieha na pozemku firmy HOZA a nezasahuje do iných parcel. Naopak, základ objektu na Lubinského stojí na pozemku firmy HOZA.“

Generálny riaditeľ BCI Slovakia Ing. Juraj Pekarovič nás upozornil, že firma BCI, resp. BCI Slovakia, nie je spoluinvestorom stavby. Podľa neho firma BCI Slovakia pôvodne zvažovala možnosť stať sa spoluinvestorom stavby, ale nedošlo k podpisu zmluvy s firmou HOZA. Spoločnosti HOZA a Trios (ktorá stavbu realizuje) sú podľa neho klientmi BCI Slovakia. Pokiaľ ide o informáciu, že okresný prokurátor zrušil územné rozhodnutie a stavebné povolenie, Ing. Zabák uviedol, že územné rozhodnutie nebolo nikdy zrušené. Stavebné povolenie na podnet okresného prokurátora zo septembra 1999 zrušil Okresný úrad (OÚ) Bratislava I, ale Ing. Zabák sa odvolal na Krajský úrad v Bratislave. Ten zrušenie stavebného povolenia uznal a súčasne zaviazal OÚ, aby do 30 dní vydal nové stavebné povolenie. „Keďže som mal ťažkú autonehodu a sedem mesiacov som strávil v nemocnici, stavebný úrad nemal s kým komunikovať a nemohol vydať stavebné povolenie,“ uviedol Ing. Zabák. Podľa neho nemožno tvrdiť, že stavba v Slávičom údolí je čiernou stavbou. „Prvá

etapa stavby je postavená a skolaudovaná na základe stavebného povolenia, druhá etapa sa začala na základe právoplatného búracieho povolenia s tým, že obnovené stavebné povolenie už malo byť vydané. Nemožno teda tvrdiť, že stavebný úrad sa rozhodol legalizovať čiernu stavbu.“

Po vyhlásení stavebnej jamy na základe žiadosti spoločenstva vlastníkov bytov objektu na Lubinského ulici OÚ požiadal firmu HOZA, aby ju spevnil. Z tohto dôvodu sa urýchlene pristúpilo k vybudovaniu betónových základových stien, aby sa zabránilo prípadnému zosuvu pôdy. K ohrozeniu statiky domu na Lubinského ulici sa vyjadril Ing. Július Olšák, projektant stavby. Uviedol, že projektant, ktorý robil statiku základov objektu firmy HOZA, je ten istý, ktorý robil statiku objektu na Lubinského ulici. „Niekoľko statikov konštatovalo, že k ohrozeniu statiky objektu na Lubinského ulici nedošlo a nedochádza,“ dodal.

Ing. Zabák a Ing. Olšák vysvetlili aj zosuv pôdy pod vjazdom do garáže domu na Lubinského ulici, viditeľný na fotografii stavebnej jamy, ktorú sme zverejnili v predchádzajúcom čísle novin. Podľa nich až po zosuve pôdy vysvitlo, že voda zo strechy domu na Lubinského ulici nie je odvádzaná do kanalizácie, ale do zeme pod dom, čím pri každom daždi dochádza k podmáčaniam nielen domu na Lubinského ulici, ale aj stavby firmy HOZA. To bolo aj dôvodom zosuvu pôdy.

V prípade potreby sa k tomuto komplikovanému sporu ešte vrátíme. (lau)

Obrovská kraslica pre všetkých

DANUBIA

Veľkonočné sviatky asi mnohí spojili s väčším nákupom. Tí, ktorí prišli do petržalskej Danubie, boli milo prekvapení. Veľké plyšové zajace, ktoré zabávali najmenších návštevníkov a vzbudzovali zaslúženú pozornosť i u dospelých, boli protikladom k dievčencom v tradičných slovenských ľudových kostýmoch.

Pre všetkých bolo celkom určite najväčším zážitkom veľkonočné vajčko umiestnené uprostred galérie, medzi hypermarketom Carrefour a ostatnými obchodmi. Táto bezmála tri metre vysoká kraslica rozdelená na tisíce malých štvorcov umožnila každému, kto počas sviatkov v Danubii nakupoval, namaľovať si svoj vlastný kúsok vajčka. Milé hostesky v krojoch zákazníkom ochotne požičali farebné fixy a pokiaľ si nakúpili v niektorom z butikov či obchodov, obdarovali ich čokoládovým vajčkom. Prvé veľkonočné sviatky oslávila Danubia so svojimi zákazníkmi naozaj originálne a založila tak dobrú tradíciu, v ktorej bude, dúfajme, pokračovať. (wm)

CINDERELLA FAMILY SERVIS, s.r.o.

ponúka klientom

SPOĽAHLIVÉ GAZDINKY

do domácností v Bratislave a okolí, jamé

jednorazové upratovanie a tepovanie,

pravidelné firemné upratovanie.

Tel.č.: 5556 37 32, 0903 785 387

www.cinderella.sk info@cinderella.sk

InfoWork

Personálna agentúra InfoWork

hľadá pre svojho klienta,

nemecký strojársky koncern

vhodných kandidátov na pozície:

Vedúci výroby

Požadujeme:

VŠ alebo SŠ vzdelanie technického smeru

Prax na pozícii vedúceho výroby

v strojárskom priemysle minimálne 3 roky

Komunikatívna znalosť nemeckého a zároveň anglického jazyka

Znalosť systémov riadenia kvality

Manažérske schopnosti a zručnosti

Vedúci logistiky

Požadujeme:

VŠ vzdelanie technického smeru

Prax v oblasti logistiky minimálne 5 rokov

Prax v riadiacej funkcii minimálne 3 roky

Komunikatívna znalosť nemeckého a zároveň anglického jazyka

Skúsenosti so zavádzaním systémov riadenia kvality

Znalosť zásad „Just In time“ a „Supply Chain Management“

Manažérske schopnosti a zručnosti

bližšie informácie 07/ 642 85 218

InfoWork, s.r.o.
Saratovská 28, 841 02 Bratislava
Slovenská republika, tel.: 07/642 85 218
www.infowork.sk, e-mail: iwska@appel.sk

Parkovanie v centre mesta na Hviezdoslavovom námestí pár krokov od SND

CARLTON GARÁŽ

ponúka možnosť prenajať si celoročné parkovanie od 60 000,- Sk/rok.

Hodinové parkovanie od 30,- Sk/h, cez víkend 10,- Sk.

Vjazd cez Paulínyho ulicu!

Tel.: 5441 9118, fax: 5441 9121 (p. Szöcsová)

www.carlton.sk

CITROEN
280 x 30 mm

Chorvátsko
od 5995 Sk
Rakúsko, Anglicko, Slovensko

TÁBORY
JAZYKOVÉ KURZY

USMEV
Pre deti

Úsmev CK pre deti
Pečnianska 11, BA
07/6345 2004, 6345 1794
www.usmevck.sk

UŽ 10. sezóna

Fakulta managementu UK
v spolupráci s Centrom vzdelávania
spoločnosti HYDROSTAV, a.s.

otvára v školskom roku 2001/2002
externé bakalárske štúdium v odbore
Manažment - Finančný manažment

Tel.: 40574070, Dr. Varadinek

AMSICO **AGLife**
Prvá americko-slovenská poisťovňa, a.s.

Hľadáme človeka, ktorý chce veľa
pracovať, ale aj veľa zarabať. Ide o pozíciu
Poisťovací poradca s možnosťou
rýchleho postupu do manažmentu.

- nemusíte ovládať žiadny svetový jazyk
- nemusíte ovládať počítač
- minimálne stredoškolské vzdelanie
- čistý trestný register
- treba mať úprímnú snahu vybudovať si kariéru

Kontakt: Ing. Ivan Horský, 5441 3469, 5441 3485, 0905 322 233

**1. NÁRODNÁ AUKČNÁ
SPOLOČNOSŤ, s.r.o.**
realitná a aukčná agentúra

Predaj:

1-izb., OV, Továrnska, tehla, výťah, 38 m ² , 3p., park. 1 mil. Sk	
2-izb., OV, Štefánikova, 63 m ² , zrek., výťah 2 mil. Sk	
2-izb., OV, Nejedlého, 1p., 53 m ² 900 tis. Sk	
2-izb., OV, Povraznícka, 63 m ² 1,3 mil. Sk	
2-izb., DB, 56m2, Rumančekova, 5p. 950 tis. Sk	
2-izb., OV, Zálužická, 56 m ² , 3p. 950 tis. Sk	
2,5-izb., OV, Hedyková, 84 m ² , výťah, SPP 1,99 mil. Sk	
3-izb., OV, Ondavská, 64 m ² , aj SPP 1,3 mil. Sk	
3-izb., OV, Batkova, 65 m ² , 2p., loggia, SPP 1,3 mil. Sk	
3-izb., OV, Dudvážska, 65 m ² , loggia, zvyš.pr., SPP 1,08 mil. Sk	
3-izb., Košická, nové podkr., mez., lux., 100 m ² 2,4 mil. Sk	
3-izb., OV, Homolova, 68 m ² , upr., loggia, aj SPP 1,5 mil. Sk	
3-izb., OV, Puškinova, mezonet, 130 m ² , terasa 4 mil. Sk	
3,5-izb., OV, Riazanská, kompl. zrek., garáž, SPP 1,99 mil. Sk	
3,5-izb., OV, Kollárovo nám., 130 m ² , 3p., výťah, log. 3,3 mil. Sk	
4-izb., OV, Tekovská, 95 m ² , čiat. zrek. 2,4 mil. Sk	
RD - Lozorno, 4izb., 4,4 á, garáž, nový 4,5 mil. Sk	
Chata - Plavecký štvrtek, 3 izby, podpivn., garáž 750 tis. Sk	

Prenájom:

2-izb., Košická, zar. 11 000,- Sk/m.	
2-izb., Brianska, zar., nový 17 000,- Sk/m.	
2-izb., Hodálova, zar. 63 m ² 8 000,- Sk/m.	
2-izb., J. Smreka, nez. 8 000,- Sk/m.	
2-izb., Zálužická, nez., 50m ² , balkón, zrek. 11 000,- Sk/m. + E	
2-izb., Sibírska, nez., rekonštr. 10 000,- Sk + E	
2-izb., Palisády, nez., lux. 1 500,- DEM/m.	
3-izb., Nám. hraničiarov, zar., 80m ² , balkón 12 000,- Sk/m.	
3-izb., Palkovičova, zar. 15 000,- Sk/m.	
3-izb., Kramáre, lux., zar. 1 000,- DEM/m.	
4-izb., Hlaváčikova, zar., 161 m ² , lux., ter., gar. 2 500,- DEM/m.	
4-izb., Horná, mezonet, garáž, nový cena dohodou	
5-izb., Brianska, nez., 212m ² 1 800,- DEM/m.	

Panská 27, 811 01 Bratislava
tel.: 54 43 58 31, 54 43 58 45-6, fax: 54 43 58 52
e-mail: tandc@lnas.sk, internet: www.lnas.sk

Dostihová sezóna sa začala nepríjemným počasím a návštevou Dicka Francisa

V nedeľu 8. apríla odštartovala nová dostihová sezóna, ale namiesto toho, aby sa na koniky pozrelo jarné slniečko, z neba sa valili prúdy dažďa. Skutočným milovníkom dostihového športu to však náladu nepokazilo, úvodný deň na Závodisku Bratislava mal aj tak svoje čaro a malým bombónikom bola návšteva autora dedektívnych románov Dicka Francisa.

Nová v poradí už 23. dostihová sezóna na Slovensku, sa teda začala a okrem už spomínaných dostihov prvého dňa sa na Slovensku uskutoční aj ďalších 25 mítingov (17 v Bratislava, 3 v Novom Tekove, po jednom v Senici a Šuranoch). Celkove to je o jeden deň viac ako vlni. Riaditeľ závodiska Marián Šurda pred úvodom sezóny zdôraznil, že v novej sezóne sa ešte viac zvýšila starostlivosť o bezpečnosť jazdcov i divákov. „Práve na ňu sme kládli najväčší dôraz. Okrem toho sme sa zame-

rali starostlivosť o skoky i samotnú dráhu. Zmeny sa uskutočnili na prekážkovej dráhe. Trať sme dokonca prešli s tromi trénermi, aby nám priamo povedali svoje pripomienky.“

Marián Šurda priblížil aj súčasný stav slovenského turfu v číslach: „Na Slovensku je dnes približne 300 cvalových koní a 55 klusákov.“ Koníky by sa mali predstaviť na 221 pretekoch, z toho 130 rovinových. Zvýšili sa aj finančné prémie. Celková dotácia dosiahla sumu 20 490 000 korún. Tradičným vrcholom sezóny bude Slovenské cvalové derby, na ktoré sa diváci budú môcť prísť pozrieť v nedeľu 22. júla a na ktoré už teraz dostali predbežné prihlášky 48 koní. Marián Šurda súčasne priznal, že Bratislava bude aj v tomto roku pokračovať v tradícii pozývania slávnych osobností európskeho a svetového turfu: „Boli by sme radi, keby k nám zavítal slávny Francúz Olivier Peslier, ktorý bol nedávno

úspešný na niekoľkomiliónových dostihoch v Dubaji.“

Čo sa týka hrozby slintačky a krívačky, Marián Šurda je optimistom: „Verím, že sa nezopakujú situácia zo sedemdesiatych rokov. Verím však, že choroba sa na Slovensko neprenesie a že všetky dni našej dostihovej sezóny budú bez problémov.“ Ak sa tak stane, dostihy na Slovensku by si dali pekný darček k významnému jubileu. Je to totiž presne 175 rokov, čo sa na území dnešného Slovenska uskutočnil premiérový dostihový míting (presne sa tak stalo 16. apríla 1826). A pre tých, ktorí pôjdu za koníkmi aj mimo Bratislavu, oslavovať sa bude aj v Topoľčiankach, kde tamojší žrebčín oslavuje 180. výročie založenia. Na záver termíny niektorých mítingov: 13. mája Jarná cena kobyl, 20. mája Veľká jarná cena, 7. júla 9. slovenské klusácke derby, 22. júla 9. slovenské cvalové derby, 16. septembra Saint Leger. (mm)

Návštevník domu kultúry je tiež spotrebiteľ

Niekedy sa mi zdá, že ma ľudia pokladajú za pannu Zázračnicu, ktorá má riešenie pre každú situáciu. Žiaľ, nie je to pravda, a preto dnešný príspevok začínam odmietnutím.

Čitateľ Ján E. sa totiž na mňa s dôverou obrátil so žiadosťou o informáciu, ako má postupovať, aby dosiahol výmaz spoločnosti s ručením obmedzeným. Jeho zahraniční spoločníci sa zrejme s finančných dôvodov hrajú na mŕtveho chrobáka a on je v nezávideniahodnej situácii. Váženy čitateľ, nemám poňatia, kto by vám pomohol. Zaoberám sa iba spotrebiteľským právom aj to z hľadiska poškodených spotrebiteľov. Podnikatelia či právne subjekty sa musia obrátiť na komerčných právnikov. Nie je to síce bezplatné poradenstvo, ale majú na to kvalifikáciu, a teda by mali za svoje rady niešť aj právnu zodpovednosť. Tú Fórum spotrebiteľov ako občianske združenie niešť nemôže, pretože súčasná legislatíva to neumožňuje.

Ďalší problém - tentoraz našej čitateľky - nie je oveľa jednoduchší. Pri návšteve detského predstavenia v jednom kultúrnom

Zákazník je pán

dome odložila kabáty v šatni, ako na to upozorňovali nápisy v tomto zariadení. Po predstavení, keď si veci zo šatne vybrala, si s údivom všimla, že má roztrhnutý rukáv na koženej bunde. Okrem toho jej bunda nebola zavesená, ale spadnutá na zemi, čo môže dosvedčiť jej manžel i matka. Žiadala teda o náhradu škody. U šatniarky nenašla pochopenie, preto sa správne obrátila na riaditeľa kultúrneho domu. Dostala odpoveď, ktorú citujem: „Po prešetrení vecí konštatujeme, že pri bežnej manipulácii s odkladaním vecí v šatni DK nie je možné, aby došlo k takému poškodeniu, aké v liste opisujete. S poľutovaním vám preto oznamujeme, že vašej žiadosti nemôžeme vyhovieť.“

Naša čitateľka sa pýta, ako v danom prípade postupovať. Ťažká rada! Sama totiž priznáva, že pri tejto príhode nebola spísaná zápisnica s konštatovaním škody. Nemusia to byť celé stránky, stačí dátum a miesto vzniknutej škody a jej popis plus podpisy zúčastnených a svedkov. Takýto

zápis je niečo ako náhrada pokladničného ústrižku, t. j. slúži ako identifikácia a je použiteľný v prípade, ak sa poškodený obráti na súd. V našom prípade by som si však rozmyslela, či súdnu cestu vôbec použiť. Môže sa totiž stať, že vzniknú ďalšie náklady, ktoré prevýšia cenu opravy a výsledok súdu bude negatívny. Odhliadnuc od straty času a zbytočných nervákov by som si asi bundu nechala opraviť. Možno by som viac nenavštívila toto nespotebiteľsky sa správajúce miesto, alebo rozhodne nepoužila viac ich šatňu. Ak sa naša čitateľka so svojimi negatívnymi skúsenosťami podelí aj so širšou rodinou či priateľmi - možno to na znížení vstupného pocíti aj dotyčná kultúrna ustanovizeň. Potom si jej riaditeľ či vedenie uvedomia, že návštevník je tiež spotrebiteľ, ktorý má nárok na komplexné služby, za ktoré zaplatí stále sa zvyšujúce ceny. Stále častejšie sa totiž stretávam s tým, že sa vedenie nejakej ustanovizne zbavuje zodpovednosti za pridružené služby. Osobne si myslím, že je to vrcholne nesprávne a neopodstatnené.

Marta Černá, Fórum spotrebiteľov

Devín - Bratislava s rekordom

Presne štyri jednotky, 1111 bežcov, sa postavilo na štart 54. ročníka Národného behu Devín - Bratislava. Mizerné počasie síce pár desiatok rekreačných bežcov odradilo, ale tí, ktorí prišli, si pochvaľovali. Predsa len je lepšie bežať pod kvapkami dažďa ako pod rozpáleným slnkom...

V mužskej kategórii si najlepšie viedla trojica Matanin, Čotov, Hlubocký, ktorá v tomto zložení dobehla aj do cieľa. Víťaz mal síce v nohách polmaratón v Berlíne, ale ani to neubralo na rýchlosti a domov si neodniesol iba desaťtisícovú prémie, ale aj nový rekord trate. „Keďže po Berlíne som sa cítil unavený, dlho som sa váhal prihlásiť aj na Devín. V stredu ma však tréner presvedčil. Vraj by bolo škodou, keby som teraz, keď mám formu, neštartoval,“ priznal víťaz pretekov, ktorý o svojom triumfe, ako priznal v cieľi, rozhodol počas mierneho stúpania na Lafrancovi, kde sa vzdialil súperom. Medzi ženami vyhrala staráznáma Alena Močariová. Pre 36-ročnú pretekárku Bardejova to bolo už siedme víťazstvo v kariére. (mm)

Baby sú prvé

Keďže basketbalovej ani hádzanarskej Bratislave nehrozí zisk majstrovského titulu, a ďaleko od neho boli aj kolegovia z VKP, česť halových športov v našom meste zachraňovali volejbalistky Slávia AJ OZAP Bratislava.

Stalo sa tak minulý týždeň, keď zverenky trénera Adriána Ferulíky vyhrali aj tretí finálový zápas so Senicou a bez straty setu sa stali štvrtý raz po sebe majsterkami Slovenska. Úspech klubu zdôraznilo aj štvrté miesto slávisťického béčka. (mm)

Tretia jednotka

Bratislavčania nemusia lamentovať nad nedostatkom príležitostí vidieť na vlastné oči najväčšie tenisové hviezdy. Po návšteve Safina s Kafelnikovom sa v septembri môžu tešiť na Čilana Marcela Riosa.

Ten bol svetovou jednotkou už pred tromi rokmi, vlni si to zopakoval a práve naňho sa budú spoliehať súper, ktorí prídu bojovať o zachovanie účasti vo Svetovej skupine Davisovho pohára. Bude sa hrať 21.-23. septembra a podľa slov generálneho sekretára Slovenského tenisového zväzu, pravdepodobne si zvolíme tvrdý povrch. Teraz ešte dúfať, že Hrbatému vydrží forma a Kučerovi sa vráti... (mm)

Ste ZA zbúranie prístavby SNG?
www.bratislavskenoviny.sk

RENAULT KESTLER
166 x 100 mm

RENAULT KESTLER
109 x 100 mm

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA PRAŽSKEJ ULICI sa stala obeťou lúpežníka takmer 80-ročná pani Helena. Na schodisku v dome, kde býva, stretla muža v pracovnom odevu, o ktorom si myslela, že je to nový kurič, preto ho pozvala do svojho bytu, aby mu poukazovala, čo všetko treba opraviť. V byte ju chlap fyzicky napadol, zvalil na zem, zviazal gumovým tesnením a obral o všetky zlaté veci, ktoré mala pri sebe - obrúčku, dva prstene, náramok, retiazku i náušnice. Prehľadal i byt a vzal jej úspory vo výške 11-tisíc korún. Babička utrpela zranenia, ktoré si vyžadujú dlhšiu práceneschopnosť.

NA NÁMESTÍ 1. MÁJA neznámy mladý muž strhol z pleca kabelku 45-ročnej ženy a vbehol do domu. Policajti prehľadali celý dom a lúpežníka objavili vo vetracej šachte. 27-ročný Ivan P. skončil vo väzbe a kriminalisti dokumentujú aj jeho ďalšiu trestnú činnosť.

NA SASINKOVEJ ULICI neznámy páchatel prepadol 80-ročnú Bratislavčanku. Fyzicky ju napadol a ukradol jej nákupnú tašku, v ktorej mala doklady a tisíc korún. Spôsobil jej škodu 4300 korún a navyše aj zranenie, ktoré si vyžiada niekoľkodňové liečenie.

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

NA LATORICKEJ ULICI na trhovisku dvaja príslušníci Mestskej polície vo veku 28 a 30 kontrolovali 52-ročnú Poľku. Keďže tu predávala bez povolenia, vyzvali ju, aby zaplatila pokutu vo výške 500 korún. Poľka sa s nimi dohodla na troch stovkách, ktoré si vydarení strážcovia poriadku schovali do vrečka. Teraz už bývalých mestských policajtov okrem hľadania nového zamestnania čaká aj stíhanie pre trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa. Vyšetrovateľ ich stíha na slobode.

RUŽINOV

NA MILETIČOVEJ ULICI zadržali policajti 21-ročnú priekupníčku, ktorá tu predávala heroín. Našli u nej 53 skladačiek so 4,4-percentným heroínom s celkovou hmotnosťou 2,65 gramu. Bola obvinená z nedovolennej výroby a držania omamných a psychotropných látok a stíhajú ju na slobode.

NA KOZMONAUTICKEJ ULICI napadol 25-ročný muž z okresu Senica 37-ročnú ženu. Najprv ju zvalil na zem, potom jej z ramena strhol kabelku a utekal smerom k cintorínu. Tu ho za výdatnej pomoci pracovníka cintorína zadržali policajti z pohotovostnej motorizovanej jednotky. Vyšetrovateľ ho obvinil z lúpeže a stíha ho na slobode.

NA VIETNAMSKEJ ULICI na základe telefonátu na linku 158, ktorý upozorňoval na zvýšený pohyb cudzincov na tejto ulici, hliadky pohotovostnej motorizovanej jednotky našli v pivnici jedného objektu 39 Afgancov a jedného Iráčana. Ani jeden z nelegálnych migrantov nemal pri sebe doklady. Prípadoom sa zaoberajú policajti z cudzineckej polície na OO PZ v Ružinove.

NOVÉ MESTO

NA KRÍŽNEJ ULICI prepadli na Veľkonočnú nedeľu dvaja neznámi maskovaní muži ďalšiu bratislavskú pobočku banky v Bratislave. Z Poľno-banky si odniesli okolo desať miliónov korún. Polícia sa na základe záberov z bezpečnostnej kamery domnieva, že išlo o 30- až 35-ročných mužov strednej postavy. Páchatelia vnikli do banky desať minút pred siedmou ráno, zviazali pracovníka strážnej služby a následne z trezoru ukradli 10 miliónov korún. Z miesta činu ušli a polícia po nich pátra. Tento rok ide už o štvrtú bankovú lúpež v Bratislave. **(bel)**

Na fare žili aj mestskí kapláni

Pamätníci histórie

Hádám najstaršou ulicou v Bratislave a súčasne ulicou, ktorá si až donedávna najviac zachovala svoj historický charakter, je Kapitulska ulica.

Dóm svätého Martina, prepoštský palác, jezuitské kolégium, kolégium Emericanum, kanonické rezidencie, ako aj dnes ruinovaný palác grófov z rodiny Esterházy tvoria jednotný urbanistický celok nevyslovnej hodnoty. Od roku 1396 sídli v dome na nároží dnešnej Kapitulskej a Farskej ulice fara svätého Martina. Po vyhorení starej fary sa rozhodol mestský farár Martin kúpiť práve tento dom. Dom musel byť na svoje obdobie mimoriadne dobre postavený. Možno to usúdiť z ceny, ktorú pôvodný majiteľ dostal. V historickom zápise sa dom označuje ako kamenný „domus honorifica lapidea“, z čoho sa dá usudzovať, že okolo stálo ešte v 14. storočí viac drevených domov.

Fara prešla od roku 1396 nespočetnými stavebnými úpravami. V 19. storočí znovu postavili časť napravo od vstupnej brány. V 80. rokoch 20. storočia objekt pod zámenkou pamiatkovej rekonštrukcie značne devastovali, originálne stredoveké architektonické detaily zničili.

Časť z nich nahradili nepochopiteľnými „gotickými“ novotvarmi - napríklad nárožný kameň pri ulici.

V objekte fary (Pfarrhof, curia plebani) žili aj mestskí kapláni. V 20. rokoch 20. storočia bol kaplánom Dr. Karl Martini. Toho pri svojich návštevách preš-

porských domácností navštívila, hoci evanjelička, publicistka Elsa Grailich. V byte kaplána ju upútal množstvo dnes už nezvestných umeleckých diel, takže ho prirovnala k malému súkromnému múzeu.

Štefan Holčík

FOTO - Vladimír Mišauer

Príbytok dómskeho kaplána na Kapitulskej

U starých Prešporákov

Na tichej ulici, ďaleko od ruchu a hluku premávky, stojí ešte tichší dom. Jeho vnútorná brána s gotickým špicatým oblúkom, vyčnievajúce oporné piliere múrov, všetko svedčí o vysokom veku budovy.

Okolo dvora obieha pavlač. V strede nádvorja je malá záhradka s altánkom. Vchod na schodište v podbrání je prehradený kovanou železnou mrežou. Vzadu vo dvore vedú na poschodie veľmi čisté drevené schody. Dom sa zdá ľudoprázdny. Len občas prejde chodbou postava v čiernom. Prijemné biele záclony za oknami však prezrádzajú, že v izbách niekto býva.

Keď sa otvoria hladké biele dvere, ocitneme sa odrazu v prítní veľkej izby, kde sa musia oči prispôbiť, aby mohli rozoznať to množstvo nazhromaždených vecí. Je ich veľa, napriek tomu však nepôsobia dojmom neporiadku, ale vytvárajú harmonický uzatvorený celkový dojem s jedinečným osobným charakterom. Je to šperkovníca zberateľa umeleckých diel, malé súkromné múzeum plné obrazov, sôch, starožitného nábytku, skla, porcelánu, exotických orientálnych bronzových a medených krčahov a váz, nádob z tepaného striebra rôznych štýlov.....

Tomu všetkému dominuje Madona s dieťaťom. Mramorový reliéf z obdobia

klasicizmu (ako prezrádza vážny profil a jemné spracovanie závoja) je majstrovským dielom talianskeho umenia. Stojí na leštenom čiernom drevenom podstavci. Pred ním vo vázach a kvetináčoch rozkvitnuté kvety. Večer horí pred reliéfom červený sklenený olejový kahanec. Vtedy dostane biely mramor nádherné ružové zafarbenie... Je tu aj iná mramorová busta Madony s korunou na hlave. Rokoková bielo-zlatá porcelánová soška Madony starých a nových majstrov: renesancia, barok, Taliani, Nemci, Holanďania. A milostivé Dieťa, v ktorého hlbokých očiach plných pochopenia sa zdá uložená celá tragédia budúceho utrpenia. Je to dielo pátra Feliciána, od ktorého je aj väčšina obrazov v tejto zbierke. Akvarely, pastely, sochárske diela od ďalších, prevažne ešte žijúcich prešporáckych umelcov. Sú to predovšetkým krajinky a detailné zábery z prešporáckych zákutí vo svetlých žiarivých farbách, ale aj diela novších nemeckých a anglických maliarov.

Výkladané stoly a stolíky, sekretáre s odklápacími písacími pultmi v rôznych slohoch, s krásnymi originálnymi mosadznými kovaniami. V knižniciach prvotriedne diela o dejinách umenia, ktoré ich

majiteľ denne používa, pretože žije celou dušou v tomto svete, v ktorom sa Boh javuje svojim najväčším zázrakom, ľudským géniom, vo svete, kde najvrúcnejšia modlitba nachádza svoj výraz v umení.

Mäkké orientálne koberce a pestré podušky vytvárajú v priestore príjemnú teplú atmosféru. A keď z harmónia znejú sladké tóny Schumannovho Snenia, zastaví sa zrak mimovoľne v strede miestnosti, kde pod lustrom, zo všetkých strán prístupná, stojí na podstavci nádherná do sna zahľbená dievčenská postava „Abend-daemmerung“ (Večerná nálada, Súmrak, Zmrákanie sa) z bieleho mramoru, dielo majstra Rigeleho, akoby osvetlená magickým svetlom. Hudba znie ako jemné šumenie morských vln, na ďalekom horizonte vyhasínajú posledné horúce slnečné lúče, nastáva chladná modrá noc...

Odbijajú staré hodiny so zlatými empirovými stípkami. Hneď potom sa ozve jemná klokotajúca melódia hracích hodín, ktorá sa končí tónom pripomínajúcim chrčanie. Dvere šperkovníce sa zatvárajú. Len málokto tuší, aký bohatý svet obdivuhodnej krásy umeleckých diel, farieb a foriem sa nachádza za nezaujímavou plochou hladkých múrov tichého domu na opustenej ulici. *Z knihy Elysy Grailich*

Pressburger Interieurs preložila a upravila **Gabriela Holčíková**.

Cesta priateľstva

BRATISLAVA

V rámci programu Dni Európy sa v sobotu 5. mája uskutoční cyklotúra Cesta priateľstva z Bratislavy do maďarského Dunakiliti.

Štart 70-kilometrovej túry bude o 10.00 na Hodžovom námestí. Trasa cyklistického pelotónu, ktorý bude mať počas cesty zastávky na významných miestach, povedie cez hraničný prechod Kittsee do Nickelsdorfu a cez hranice v maďarskom Hegyeshalom pokračuje cez Mosonmagyaróvár do Dunakiliti. Na cyklotúru sa môžete prihlásiť 3. mája na Zimnom štadióne O. Nepelu od 14. do 17. hodiny a v deň podujatia od 8.00 do 8.30 na mieste štartu. Podmienkou účasti je bicykel, platný cestovný pas, dobrý zdravotný stav a zaplatenie symbolického štartovného. **(brn)**

Spomienkový album

Keď pred štyridsiatimi rokmi konečne zbúrali nekvalitné stavby na východnej strane Židovskej ulice, ukázalo sa, že mesto Bratislava má skoro kompletne zachovanú západnú časť stredovekého opevnenia.

Zachovali sa tu hradby postavené v 13. a doplnené až do 18. storočia, a to v úseku od Viedenskej (Výdricej) brány až po severozápadné nárožie. Ukázalo sa, že všetko zlé je na niečo dobré. Zlé bolo budovanie prístupovej cesty k novému mostu, dobré bolo, že cestu situovali na dno stredovekej mestskej priekopy, mimo historického jadra mesta. Dobré bolo, že sa podarilo pomerne citlivo obnoviť zachovanú časť mestského opevnenia. Priekopa pred opevnením bola od svojho vzniku v 13. až do začiatku 19. storočia nezastavaná. Od 15. storočia, keď ju dotvorili vyťažením kameňolomu pri veži Dómu sv. Martina, ňou pravdepodobne pretekal skromný potôčik, ktorý ústil do Dunaja v mieste neskoršieho Rybného námestia. Keď v 17. a v 18. storočí stavali domy na svahu pod hradom, bola široká priekopa a hradby viditeľné ako dnes.

Nedávno vznikol projekt úpravy Staromestskej ulice. Predpokladá prekrytie cesty tunelom a výstavbu objektov nad ním. Najcitlivejšie miesto pred západnou fasádou Dómu svätého Martina však ostáva nedoriešené. Priekopa, ktorá bola vyše 500 rokov nezastavaná, má byť zaprataná objektmi, ktoré zakryjú opevnenie, akým by sa rado popýšilo ktoréhoľvek iné hlavné mesto.

Mestské zastupiteľstvo si zriadilo komisiu s hrdým názvom Komisia kultúry a ochrany historických pamiatok. Pred schvaľovaním návrhu úpravy Staromestskej ulice ho však názor tejto komisie nezaujímaj. Je to náhoda či zámer?

Štefan Holčík

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Dvanásť stoličiek Ilfa a Petrova na Novej scéne

DIVADLO

Nová scéna pripravila na 28. a 29. apríla premiéru hry Ilfa a Jevgenija Petrova Dvanásť stoličiek v réžii Vladimíra Strniska.

Satirická komédia o ľudskej hlúposti, ale aj vynaliezavosti a o dobrodružnom podnikaní ľudí, ktorí sú pre peniaze urobiť neuveriteľné veci. Je to dielo plné humoru, presýtené bohatým dejom, ktoré dáva nazrieť do života ruského občana na rozhraní dvoch svetov a na začiatku komunistického výstavby nových poriadkov. Zárukou úspechu a popularity tohto diela je podobnosť s našou súčasnosťou, ktorá nie je „len čisto náhodná“. V predstavení účinkujú Miroslav Noga, Jozef Pročko, Ivan Vojtek, Karol Čalik, Ivo Heller, Števo Kožka a ďalší. (rh)

Pokračuje filmový Projekt 100

FILM

Vo filmových kluboch Mladost' - Eurimages a Múzeum pokračuje aj v týchto dňoch podujatie Projekt 100. V kine Mladost' sú predstavenia o 20.00 h, v Múzeu o 19.00 h.

Dvadsaťtredieho a 24. apríla ponúka Mladost' ruský sci-fi film Solaris režiséra Andreja Tarkovského. Film, ktorého dej sa odohráva na planéte, obklopenej zvláštnou plazmou, získal v roku 1972 Cenu poroty na MFF v Cannes. Ďalšie projekcie sú 25. a 26. apríla v Múzeu, kde je na programe škandalózne Posledné tango v Paríži talianskeho režiséra B. Bertolucciho o vzťahu starnúceho Američana a mladej Francúzky. (rh)

Glen Brunken v Galérii Medium

VÝTVARNÉ UMENIE

V Galérii Medium na VŠVU na Hviezdoslavovom námestí je do 27. mája sprístupnená výstava Glenu Brunkena Configurations.

Glen Brunken, ktorý pôsobí na Slippery Rock University v Pensylvánii a Stephen F. Austin State University v Texase, bude na VŠVU ako hosťujúci profesor v ateliéri maľby Daniela Fischera do začiatku júna 2001. Na výstave predstavuje sériu najnovších expresívnych maliieb, ako aj staršie kresby. Brunken používa formu triptychu, ktorá umožňuje každej práci zachovať si vlastnú identitu a pritom vzniká nový dialóg medzi jednotlivými časťami daného celku, pričom čerpá inšpiráciu najmä v džeze a v poézii mexických básnikov. (rh)

Zberateľka Meda Mládková na vernisáži výstavy Františka Kupku a Otta Gutfreunda v Pálffyho paláci. FOTO - TASR

Kupka a Gutfreund v Pálffyho paláci

Unikátne diela výnimočného zjavu svetového výtvarného umenia, maliara, grafika a ilustrátora Františka Kupku, jedného zo zakladateľskej generácie abstraktných umelcov, a sochára Otta Gutfreunda ponúka od 10. apríla do 10. júna výstava na prízemí a prvom poschodí Pálffyho paláca Galérie mesta Bratislavy na Panskej ulici.

Výše dvesto Kupkových obrazov, kresieb a skíc pochádza zo súkromnej zbierky zakladateľa Medzinárodného menového fondu Jana Mládku a jeho manželky Medy, ktorá sa zúčastnila aj na vernisáži. Nevšedná zbierka Mládkovcov, ktorí pre Kupkov obraz dokonca predali jeden zo svojich domov v Kalifornii, je poistená na štrnásť miliónov dolárov. Pravda, v Pálffyho paláci je len zlomok toho, čo

manželia Mládkovci vo Washingtone desaťročia budovali. Legendárna zbierka obsahuje prakticky všetko najkvalitnejšie, čo v druhej polovici dvadsiateho storočia v českom a slovenskom výtvarnom umení vzniklo. Výstava Františka Kupku, Picassovho súčasníka, ktorý po štúdiách v Prahe a Viedni pôsobil v Paríži, sa z Bratislavy presunie do Prahy, kde bude zdobiť novootvorené Múzeum Kampa.

Aj Gutfreundove exponáty sú zo zbierky Mládkovcov, v Bratislave to je asi dvadsať plastik tohto kubistického sochára, ktorý po štúdiách v Prahe a Paríži tiež často pôsobil vo Francúzsku. Práve „francúzske“ obdobie života a tvorby Kupku i Gutfreunda sú dôvodom zaradenia tejto jedinečnej výstavy do rámca dní francúzskej kultúry v Bratislave.

Prípadom, že v tom istom Pálffyho paláci, na treťom poschodí, je rovnako do 10. júna ďalšia výstava tohto podujatia - Parížsky secesný plagát zo zbierok múzea v Carnavalet. Exponáty z konca devätnásteho storočia zachytávajú obdobie, keď sa z plagátov, ktoré spĺňali dovedy „len“ alebo predovšetkým informačnú úlohu, začínali stávať výtvarné diela. Nový žáner fascinoval autorov nielen svojimi výtvarnými technikami, ale ešte viac komunikatívnosťou s divákmi, a neodolal mu napríklad ani slávny Henri de Toulouse-Lautrec. Návšteva výstavy parížskych plagátov, pozývajúcej na kultúrne a spoločenské podujatia, prináša popri príjemnom a ľahko stráviteľnom umeleckom zážitku aj výtvarný dokument o živote francúzskej metropoly. René Horváth

Detská vkladná knižka PRVEJ KOMUNÁLNEJ BANKY

PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA a.s.

Ak vložíte alebo nasporíte
na detskú vkladnú knižku

5000 Sk

môžete dostať ako darček bohato ilustrovanú knihu

„Hľadaj Bufiho“

A nezabudnite, že úrok na detských vkladných knižkách je

7,5 %

Podrobné informácie Vám ochotne poskytnú zamestnanci pobočiek v Bratislave:

Šafárikovo nám. 3, tel.: 07/529 62 733, 529 61 132, 529 61 549

v pracovných dňoch od 8.00 do 17.00 h, vo štvrtok do 13.00 h

Račianska ul. 29, tel.: 07/444 56 840, 444 56 841, 444 56 843

v pracovných dňoch od 8.00 do 18.00 h

Zohorská 1, tel.: 07/654 23 775, 654 23 801, 654 23 780

v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 h, v stredu do 17.00 h, vo štvrtok do 12.00 h

Námestie SNP 30 (OD Dunaj), tel.: 07/544 14 695, 544 14 696,

v pracovných dňoch od 9.30 do 17.00 h, v pondelok od 10.00 do 17.30 h.

www.pkb.sk

Kam za kultúrou?

■ V Divadle P. O. Hviezdoslava bude 20. apríla hosťovať Divadlo SNP z Martina s hrou F. Molnára Frajer a 23. apríla Divadlo Andreja Bagara z Nitry s predstavením W. Shakespeara Macbeth.

■ Peter Lipa & Band sa predstaví 26. apríla v Teatre Gedur v Istropolise.

■ Pesničkár Edo Klena & Východ a Andrej Jobus sú protagonistami folkovo-industriálneho dvojkoncertu, ktorý bude 28. apríla v Divadle a.h.a. na Školskej ulici.

■ V cykle koncertov Momentum musicum budú 22. apríla v CC Centre na Jiráskovej ulici účinkovať klaviristi S. Zimermanová, Z. Suchanová a D. Šujan.

■ Do 30. apríla predĺžili v Historickom múzeu na Bratislavskom hrade výstavu V spolku Izabella zlatom, striebrom šili - diela M. Hollósyovej a vyšivačiek z Cífera a iných dedín.

■ Štúdio L & S privíta 24. apríla Miroslava Horníčka s jeho večerom nazvaným Písne a smích.

■ Paríž a Parížania v čase vlády Kráľa slnka - to je názov výstavy parížskych almanachov z čias vlády Ľudovíta XIV, ktorá je inštalovaná v Starej radnici.

■ Činoherné divadlo Publikum uvedie v Divadle Astorka-Korzo 90 dve inscenácie: 23. apríla Sen noci svätéhojána J. W. Shakespeara a 24. a 30. apríla Na koho to slovo padne od G. Gorgeya.

■ Do 29. apríla sú v Mirbachovom paláci Galérie mesta Bratislavy na Františkánskom námestí 11 inštalované výstavy Vlada Havrilla (prízemie) a Karola Barona (Druhé poschodie).

■ Výstava Oleg Denisenko: Krajina (grafika, maľba, kresba) je v Galérii Michalský dvor na Michalskej ulici 3 sprístupnená do 24. apríla.

■ V Klube Za zrkadlom na Rovniankovej ulici 3 vystúpi 26. apríla česká skupina Mínus 123 minut.

■ V Galérii Ardan na Lermontovovej ulici 14 sa 20. apríla končí výstava Emilie Čisárikovej Premeny krajiny.

■ Poetické fotografické ilustrácie mladého berlínskeho autora Michaela Adamsa k textom významných slovenských básnikov sú do 1. mája v Galérii fotografie Profil na Prepoštskej ulici 4.

■ Jakub Janiga: Iná atmosféra - pod týmto názvom sú v K. Gallery na Ventúrskej ulici 8 vystavené interiérové solitéry.

■ Pre deti od 6 rokov je určené predstavenie H. Ch. Andersena Malá morská víla, ktoré v Štúdiu L & S uvedie 28. apríla o 16.00 h katedra bábkarskej tvorby VŠMU.

■ V Galérii Linea na Drieňovej ulici 34 je do konca júna výstava Zaujímavé obrazy socialistického realizmu II.

■ V Spoločenskom dome Nivy na Súťažnej ulici 18 bude 29. apríla koncert skupiny Bratislava Hot Serenaders.

■ Vladimír Popovič a jeho Levitácie sú inštalované v Galérii Z v Zichyho paláci na Ventúrskej ulici 9. Výstava sa skončí 29. apríla.

■ Český spevák Pavel Bobek spolu s Lídou a Milošom Nopovcami vystúpi 26. apríla v Stredisku kultúry na Vajnorskej ulici 21 na koncerte folk a country hudby.

■ Od 26. apríla je v CC Centre na Jiráskovej ulici 3 výstava Martina Knuta.

■ V Galérii K.F.A. na Karpatskej ulici 11 predstavuje do 4. mája svoju novú tvorbu Daniel Brunovský. (rh)